

**МОДЕЛЬНА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
ДЛЯ 1-ГО КЛАСУ
ТА
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ**

**ТИЖДЕНЬ 14
ТЕМА ТИЖНЯ:
«ТАЄМНИЦІ КОСМОСУ»**

Навчально-методичні матеріали до Модельної навчальної програми для першого класу / За ред. О.Банах, О.Волощенко, Г.Воробець, Л.Гуменюк, О.Козак. – 2017 р.

Рецензенти:

Назаренко Г. А., доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник проректор КНЗ «Черкаський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради»,

Чепурна Н. М., кандидат педагогічних наук, доцент, ректор КНЗ «Черкаський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради».

Іванова О. С., учитель початкових класів середньої загальноосвітньої школи № 91 м. Львова, голова методичного об'єднання вчителів початкових класів.

В основу цих «Навчально-методичних матеріалів» покладено Модельну навчальну програму для першого класу, розроблену учасниками проекту «Нова українська школа» під керівництвом Р. Шияна та схвалену ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» для використання в загальноосвітніх навчальних закладах, які працюють у межах дослідно-експериментальної роботи всеукраїнського рівня за темою «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення початкової освіти в умовах реалізації нового Державного стандарту початкової загальної середньої освіти».

У «Навчально-методичних матеріалах» використано ідеї регіональних тренерських груп і вчительських спільнот, що здійснюють пілотування Модельної навчальної програми для 1-го класу.

Видання здійснено у межах реалізації проекту *«Нова українська школа – точки зростання»*.

Просимо надсилати Ваші коментарі та пропозиції до цих матеріалів на електронну адресу new.ukr.school@gmail.com.

ЗМІСТ

Орієнтовні дослідницькі / проблемні запитання:	4
Завдання чотирнадцятого тижня:	4
Очікувані результати чотирнадцятого тижня:	4
Що можна побачити в космосі?	8
Узагальнена таблиця.....	8
Ранкова зустріч	10
Визначення теми інтегрованого тижня через розгадування ребуса.	
Ознайомлення учнів з буквою «К»	10
Створення асоціативного куща «Космос»	11
Уявна мандрівка космосом.....	12
Створення композиції «Таємниці космосу». Виставка дитячих робіт	18
Підведення підсумків заняття	19
Чи може день «наздогнати» ніч?	20
Узагальнена таблиця.....	20
Ранкова зустріч	21
Відгадування загадок для визначення теми дня	22
Слухання української народної казки «День і ніч»	23
Сюжетно – рольова гра «День і ніч».....	24
Моделювання зміни дня і ночі за допомогою глобуса і джерела світла	25
Виготовлення циферблату годинника для дидактичної гри «Покажи годину/ частину доби»	26
Підведення підсумків заняття. Рефлексія «Мене найбільше вразило...».....	26
Чи можливе на Землі життя без Сонця?	27
Узагальнена таблиця.....	27
Ранкова зустріч	29
Відгадування загадки для повідомлення завдань дня та ознайомлення з буквою «С».....	29
Читання казки «Де сонечко живе?»	31
Розповідь вчителя/ вчительки з елементами бесіди про Сонце як зірку Сонячної системи та його значення для живих організмів	33
Проведення простих спостережень на визначення впливу сонячного світла для живих організмів	34
Створення виробу «Сонце». Виставка дитячих робіт	35
Підведення підсумків заняття. «Крісло автора».....	36
Як я уявляю інші планети?	37
Узагальнена таблиця.....	37
Ранкова зустріч	38
Відновлення зображення ракети за допомогою послідовного з'єднання цифр	38
Рухлива гра «Космонавти»	39
Гра-фантазування «Казкова планета»	39
Підведення підсумків заняття	42
Додатки. МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ДІТЕЙ.....	43

Тиждень 14

ТЕМА ТИЖНЯ «ТАЄМНИЦІ КОСМОСУ»

4

Орієнтовні дослідницькі / проблемні запитання:

- Що можна побачити в космосі?
- Чи може день «наздогнати» ніч?
- Чи можливе на Землі життя без Сонця?
- Як я уявляю інші планети?

Завдання чотирнадцятого тижня:

1. Вчити спостерігати за добовими змінами у природі.
2. Дослідити значення Сонця для життя на Землі.
3. Виявити причиново-наслідкові зв'язки між обертанням Землі навколо своєї осі та зміною частин доби.
4. Формувати навички дослідницької діяльності, класифікувати, узагальнювати набуті знання та використовувати їх у повсякденному житті.
5. Навчати висловлювати свою думку, активно слухати в умовах усного спілкування, взаємодіяти з однокласниками.

Очікувані результати чотирнадцятого тижня:

На кінець тижня учні *знатимуть*:

- причини зміни дня і ночі на Землі;
- значення сонячного проміння для розвитку рослини.

та вмітимуть:

- спостерігати за змінами дня і ночі і пояснювати їх;
- визначати години на годиннику;
- встановлювати зв'язок між об'єктами та явищами природи;
- пояснювати, навіщо потрібне Сонце і яка його роль у житті всього живого;
- фантазувати про життя на інших планетах;
- обґрунтовувати свою позицію та слухати інших;
- дотримуватися безпечних прийомів праці;
- пояснювати користь здорового харчування.

№ з/п	Назва освітньої галузі	Очікувані результати учіння
1	Мовно-літературна	ВЗАЄМОДІЄМО УСНО
		З увагою сприймає усні репліки й доречно реагує на усну інформацію в діалозі
		Обґрунтовує свої вподобання
		Сприймає монологічне висловлення й використовує усну інформацію з конкретною метою
		Ставить запитання до усного повідомлення й відповідає на запитання
		Ділиться своїми почуттями та емоціями від прослуханого та побаченого
		Уживає форму кличного відмінка іменника для звертання до іншої особи, уживає ввічливі слова
		Обговорює сюжетно-рольову гру, у якій брав участь (як відбувалася гра?, чи отримали задоволення від гри? якщо ні, то що цьому перешкодило)
		ЧИТАЄМО
		Добирає малюнки, мелодії, співзвучні за настроєм до настрою художнього тексту (казка)
		Читає вголос короткі тексти для отримання інформації
		Читає слова із вивченими буквами
		Пояснює роль ілюстрацій для глибшого розуміння змісту тексту
		ВЗАЄМОДІЄМО ПИСЬМОВО
		Записує елементарні повідомлення за допомогою умовних позначок для слів-назв предметів, дій, ознак
		Записує елементарні повідомлення за допомогою слів, у яких позначає звуки відомими буквами
		Розгадує ребуси
		Підписує друкованими літерами своє ім'я та прізвище, назву на власних малюнках, на роботі, виконаній спільно в групі
		Називає в словах відомі букви
		Записує під диктування слова
		Відтворює графічні знаки за зразком
		ДОСЛІДЖУЄМО МЕДІА
		Визначає, кому і для чого призначений медіатекст
		Створює в групі прості медіапродукти (листівка) з допомогою вчителя/вчительки, враховує мету і аудиторію
		ДОСЛІДЖУЄМО МОВЛЕННЯ
		Позначає приголосні звуки [к], [с] буквами на письмі
		Вправляється у правильній вимові й наголошуванні слів (тематика тижня)
		Відновлює відомі слова
		Вживає велику/малу літеру у власних/загальних назвах
		ТЕАТРАЛІЗУЄМО
		Використовує голос і мову тіла (міміку, жести, рухи)
2	Математична	ЛІЧБА
		Відтворює в різних видах діяльності ймовірні та фактичні результати лічби об'єктів, що їх оточують (малює, викладає мозаїку, створює аплікацію, співає, складає власні лічилки тощо)
		ЧИСЛА, ДІЇ З ЧИСЛАМИ

	Оперує числами в межах 10, розв'язуючи різні життєві проблеми Застосовує різні стратегії виконання арифметичних дій з числами (додавання, віднімання) під час розв'язування завдань та конкретних життєвих проблем, описаних у математичних задачах Володіє обчислювальною навичкою додавання і віднімання чисел у межах 10 Знаходить число за даним відношенням «більше на...», «менше на ...» Знаходить помилки у математичних обчисленнях, усуває їх, виконуючи необхідні дії Перетворює інформацію (почуту, побачену, прочитану) у схему Передбачає ймовірний результат додавання і віднімання (не виконуючи обчислення) Записує і читає числові вирази, що містять дії додавання або віднімання Розташовує числа в порядку зростання (спадання) цифрами ВИМІРЮВАННЯ ВЕЛИЧИН Впізнає на циферблаті годинника час з точністю до години Співвідносить цифру з її зображенням на лінійці, монетах, купюрах, циферблаті годинника Використовує знання про вивчені величини (час), вирішуючи конкретні життєві ситуації ПРОСТОРОВІ ВІДНОШЕННЯ, ГЕОМЕТРИЧНІ ФІГУРИ Розпізнає знайомі геометричні фігури Моделює лінії: прямі, криві та ламані з підручного матеріалу (в межах 10 см) Вимірює довжину предметів або відрізків Будує відрізок заданої довжини РОБОТА З ДАНИМИ Зчитує і порівнює дані з таблиць, піктограм, схем
3 Природнича	Я ПІЗНАЮ ПРИРОДУ Робить спробу пояснити причину зміни дня і ночі Використовує інформацію, отриману з відомих мені та запропонованих іншими джерел (книги, фільми тощо) Пригадує, як утворюється тінь Пояснює, навіщо він \ вона виконує певні дії, спостерігаючи за природними об'єктами \ явищами або експериментуючи з ними Описує рослини Не завдає шкоди тваринам і рослинам під час дослідів та експериментів Я У ПРИРОДІ Пояснює значення сонячного світла для життя Пояснює значення сонячного світла для розвитку рослин Я У РУКОТВОРНОМУ СВІТІ
4 Технологічна	МОЯ ТЕХНІЧНА ТВОРЧІСТЬ І ТЕХНІКА Прогнозує, яким має бути виріб, описує, як він мав би виглядати Планує послідовність технологічних операцій за допомогою дорослих (використання технологічних карт) Створює виріб з паперу самостійно або з допомогою дорослих

	Виконує знайомі технологічні операції з конструкційними матеріалами (використання паперу, ниток) Я У СВІТІ ТЕХНОЛОГІЙ Дотримується безпечних прийомів праці під час використання інструментів та пристосувань Демонструє іншим результати власної діяльності Я У СВІТІ РЕМЕСЕЛ
5 Соціальна і здоров'язбережна	БЕЗПЕКА Порівнює свої почуття та почуття інших людей в одній тій самій ситуації ЗДОРОВ'Я Пояснює, як сонце впливає на здоров'я людини Розрізняє корисні і шкідливі продукти Пояснює, що не всі продукти корисні для здоров'я ДОБРОБУТ Об'єднується з іншими дітьми у групу для навчання та гри Виконує запропоновану роль у мікрогрупі (команді), погоджуюсь із рішенням команди Спілкується з вчителями, однокласниками
6 Громадянська та історична	Я – ЛЮДИНА Я – СЕРЕД ЛЮДЕЙ Вислуховує думку співрозмовника, висловлює свій погляд, шануючи гідність інших Висловлює свій погляд, шануючи гідність інших Залучає людей, зокрема тих, які відрізняються від нього/неї, до навчання Надає допомогу тим, хто її потребує, і висловлює вдячність за підтримку МОЯ КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА МОЯ ШКІЛЬНА ТА МІСЦЕВА ГРОМАДИ
7 Мистецька	ПІЗНАННЯ, ІНТЕРПРЕТАЦІЯ МИСТЕЦТВА Сприймає (слухає) твори мистецтва ПРАКТИЧНА ХУДОЖНЬО-ТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ Малює графічними матеріалами, фарбами Імпровізує засобами пантоміми (міміка, жести), рухами Ліпить з пластичних матеріалів Користується стеками Використовує всю площину аркуша
8 Фізкультурна	КОМУНІКАЦІЯ ЧЕРЕЗ МИСТЕЦТВО СПЕЦИФІЧНА РУХОВА ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ПОВ'ЯЗАНА З ВИДАМИ СПОРТУ Виконує метання різними способами на дальність і ціль ІГРОВА ТА ЗМАГАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ УЧНІВ (РУХЛИВІ ІГРИ ТА ЕСТАФЕТИ) Дотримується безпечної поведінки під час виконання фізичних вправ та ігор Активно вболіває за результати команди Виконує різні ролі в ігрових ситуаціях

Що можна побачити в космосі?

Узагальнена таблиця

8

№ з/п	Приклади навчальної діяльності	Очікувані результати учіння	Індекс конкретного очікуваного результату
I.	Ранкова зустріч. Привітання. Декламування вірша М.Чумарної «Колом сонечко іде». Новини дня	З увагою сприймає усні репліки й доречно реагує на усну інформацію в діалозі Уживає форму кличного відмінка іменника для звертання до іншої особи, уживає ввічливі слова Імпровізує засобами пантоміми (міміка, жести), рухами Записує елементарні повідомлення за допомогою умовних позначок для слів-назв предметів, дій, ознак	2 МОВ 1.1-1 2 МОВ 1.8 – 2 2 МИО 1.2-3 2 МОВ 3.1-4
II.	Визначення теми інтегрованого тижня через розгадування ребуса. Ознайомлення учнів з буквою «К»	Розгадує ребуси Називає в словах відомі букви Позначає приголосний звук [к] буквою Уважно вислуховує думку співрозмовника, висловлює свій погляд, шануючи гідність інших	2 МОВ 3.1-4 2 МОВ 3.1-4 2 МОВ 3.1-4 2 ГІО 7.2-3
III.	Створення асоціативного куща «Космос»	Уживає відповідну до ситуації спілкування лексику і несловесні засоби (жести, міміка тощо) Вправляється у правильній вимові й наголошуванні слів (тематика тижня) Вживає велику/ малу літеру у власних/ загальних назвах Висловлює свій погляд, шануючи гідність інших	2 МОВ 1.7-1 2 МОВ 4.1-2 2МОВ 4.1 - 7 2 ГІО 7.2-3
IV.	Уявна мандрівка космосом	Розпізнає знайомі геометричні фігури Розпізнає об'єкти довкілля (за формою тіні) Розташовує числа в порядку зростання (спадання) Знаходить число за даним відношенням «більше на...», «менше на ...» Читає вголос короткі тексти з метою отримання інформації Сприймає монологічне висловлення й використовує усну інформацію з конкретною метою Пригадує, як утворюється тінь Прогнозує, яким має бути виріб, описує, як він мав би виглядати Планує послідовність технологічних операцій за допомогою дорослих Дотримується безпечних прийомів праці під час використання інструментів Виконує знайомі технологічні операції з конструкційними матеріалами (використання	2 МАО 4.2-1 2 ПРО 4.3-1 2 МАО 2.1-1 2 МАО 3.3-2 2 МОВ 2.2-2 2 МОВ 1-1.1-2 2 ПРО 1.5-10 2 ТЕО 1.1-1 2 ТЕО 1.1-2 2 ТЕО 2.1-1 2 ТЕО 4.1-1

	паперу, ниток) Обговорює зміст усного медіаповідомлення, розповідає, про що йдеться в ньому Вимірює довжину предметів або відрізків Володіє обчислювальною навичкою додавання і віднімання чисел у межах 10	2 МОВ 1.4-4 2 МАО 3.2-1 2 МАО 3.3-2
V. Створення композиції «Таємниці космосу». Виставка дитячих робіт	Дотримується безпечних прийомів праці під час використання інструментів та пристосувань Малює графічними матеріалами, фарбами Використовує всю площину аркуша Виконує запропоновану роль у мікрогрупі (команді), погоджуюсь із рішенням команди Об'єднується з іншими дітьми у групу для навчання та гри Залучає людей, зокрема й тих, які відрізняються від нього/ неї, до навчання Надає допомогу тим, хто її потребує, і висловлює вдячність за підтримку Демонструє іншим результати власної діяльності	2 ТЕО 2.1-1 2 МИО 1.1-5 2 МИО 1.1-7 2 СЗО 4.4-7 2 СЗО 4.4-6 2 ГІО 7.2-1 2 ГІО 7.2-2 2ТЕО1.5-1
VI. Підведення підсумків	Ставить запитання до усного повідомлення й відповідає на запитання Уважно вислуховує думку співрозмовника, висловлює свій погляд, шануючи гідність інших.	2 МОВ 1.2-1 2 ГІО 7.2-3

Що можна побачити в космосі?

I. Ранкова зустріч

Проведіть ранкову зустріч у колі.

1. *Привітання*

Привітайтеся з учнями та попросіть їх привітатися один з одним, додаючи до власного імені пестливу назву «сонечко». Наголосіть на правильному звертанні (Марійко, Васильку, Тарасе, Олеже).

Наприклад, «Доброго ранку, сонечко Марійко!»

2. *Декламування вірша Марії Чумарної «Колом сонечко іде...», використовуючи засоби пантоміми.*

- Вивчіть з дітьми вірш М. Чумарної:

Колом сонечко іде,
За собою день веде,
Станьмо разом, станьмо в колі –
Станем Сонечком у школі!

(М.Чумарна)

- Попросіть дітей (за бажанням) продекламувати вірш, використовуючи засоби пантоміми.

3. *Новини дня*

- «Помічник вчителя» (учень) заповнює за допомогою піктограм відому йому інформацію у таблиці:

Помічник вчителя	
1. Дата	_____
2. Назва дня тижня	_____
3. Погода сьогодні	_____
4. Кількість присутніх	_____

- Учитель/ учителька доповнює «новини дня»

II. Визначення теми інтегрованого тижня через розгадування ребуса. Ознайомлення учнів з буквою «К»

Матеріали для дітей. Додаток 1

Пригадайте з учнями правила розгадування ребусів.

Попросіть дітей відгадати слово – тему інтегрованого тижня. (Космос)

Після визначення теми інтегрованого тижня проведіть із дітьми роботу на називання звуків у слові-відгадці та поділ їх на голосні і приголосні, визначення кількості складів.

Ознайомте учнів з буквою «К». Напишіть її у повітрі, пальчиком на піску, викладіть із камінчиків.

Запропонуйте знайти й обвести букву «К» у таблиці.

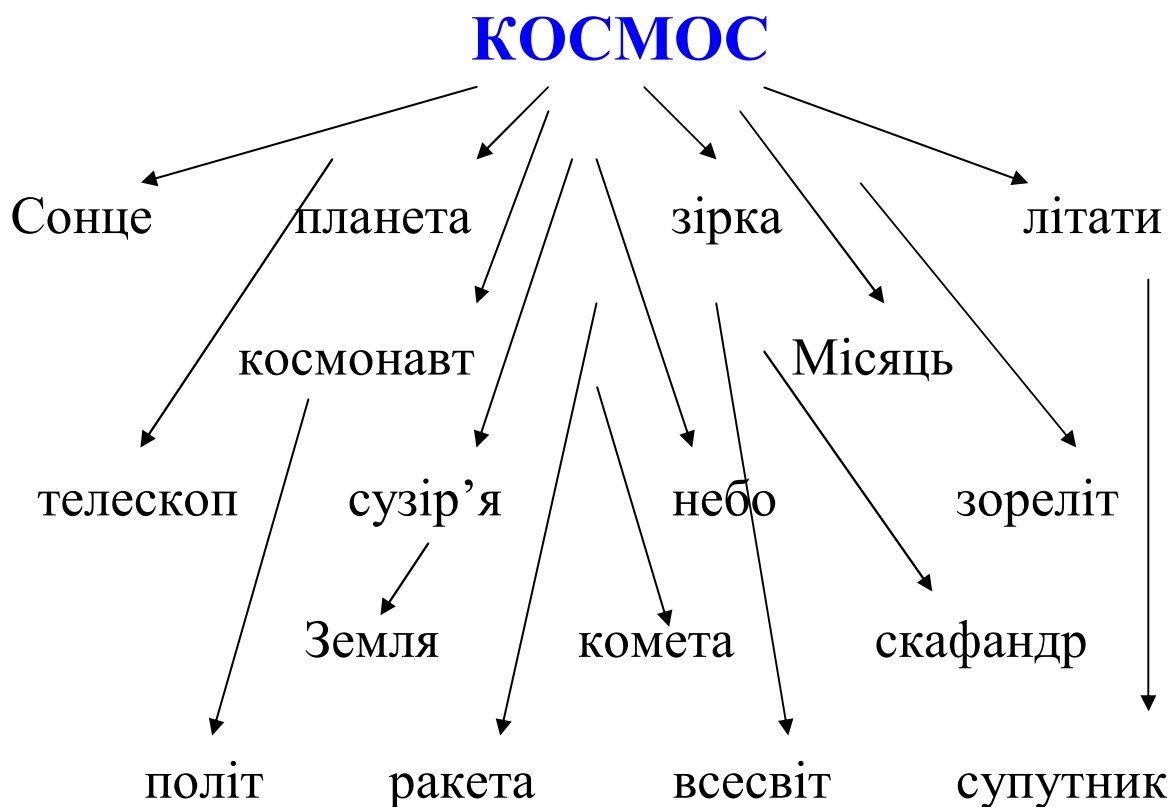
Матеріали для дітей. Додаток 2

Д	И	В	І	К	С	О	Р	Ф	О
М	С	У	Р	У	Р	Т	А	М	Р
Е	К	С	К	Б	О	Л	Р	Е	Ж
Т	Т	Р	Е	М	Р	Е	И	Р	И
А	Н	О	У	Е	Г	Т	Н	П	М
К	У	Б	Т	Д	А	Г	Е	Р	Ц
К	Т	С	Й	И	С	К	О	Д	Ш
Л	И	К	О	Ж	Е	Н	В	О	У
А	В	І	А	Д	Р	А	К	С	М

III. Створення асоціативного куща «Космос»

Запитайте в дітей, що спадає їм на думку, коли вони чують слово «космос». Запишіть на дошці (фліпчарті) всі слова-асоціації, які діти промовляють, не обговорюючи їх.

Орієнтовний приклад асоціативного куща

Запитайте дітей, чому деякі слова записано з великої букви. Наголосіть на тому, що власні назви завжди пишуться з великої букви.

Запропонуйте дітям кожне слово з асоціативного куща доповнити словом – ознакою. *Наприклад, небо – зоряне, безхмарне, блакитне.*

Вправу можна провести, використовуючи м'яч.

IV. Уявна мандрівка космосом

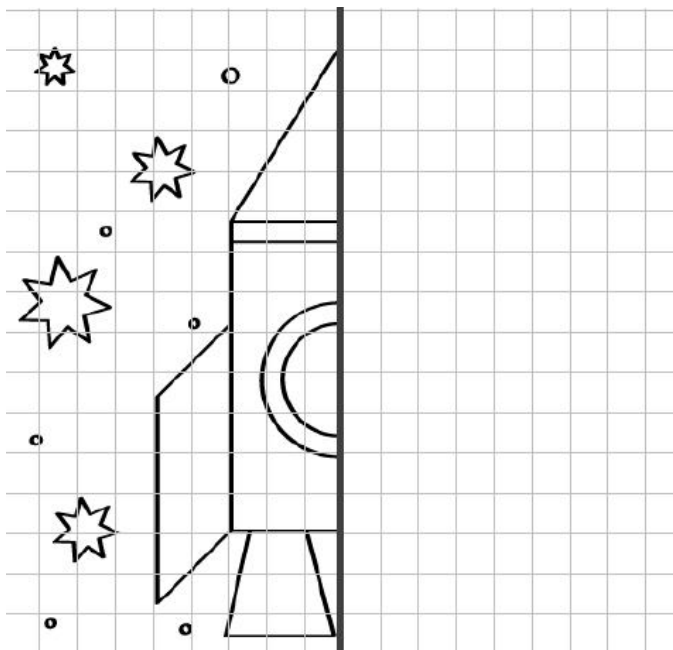
Попросіть дітей визначити, на якому транспортному засобі будуть здійснювати уявну мандрівку космосом. Загадайте загадку:

Диво-птиця, хвіст горить,
До зірок вона летить. *(Ракета.)*

Запропонуйте дітям домалювати праву частину ракети і назвати відомі геометричні фігури. Попросіть дітей виміряти висоту (ширину) ракети (або окремих її частин) за допомогою лінійки.

Матеріали для дітей. Додаток 3

13

Проведіть з дітьми експеримент «Запуск ракети» (режим доступу: <https://jmil.com.ua/2015-2/kosmos>)

Підготуйте: скляну пляшку, корок (який легко входить у горло пляшки), кольоровий папір, клей, 3 ст. л. лимонного соку, 1 ч. л. харчової соди, шматок туалетного паперу, нитки.

1. Виріжте з кольорового паперу смужку і приклейте на корок. Це буде макет ракети.
2. Налийте в пляшку воду та лимонний сік, змішайте
3. Загорніть соду у шматочок туалетного паперу, так щоб згорток можна було просунути у пляшку та обмотайте його нитками.
4. Поставте пляшку на рівну поверхню, але подалі від лампи чи інших скляних предметів.
5. Опустіть згорток із содою у пляшку та закрийте корком, але не дуже щільно. Швидко відійдіть на безпечну відстань, бо ракета стрімко злетить вгору.

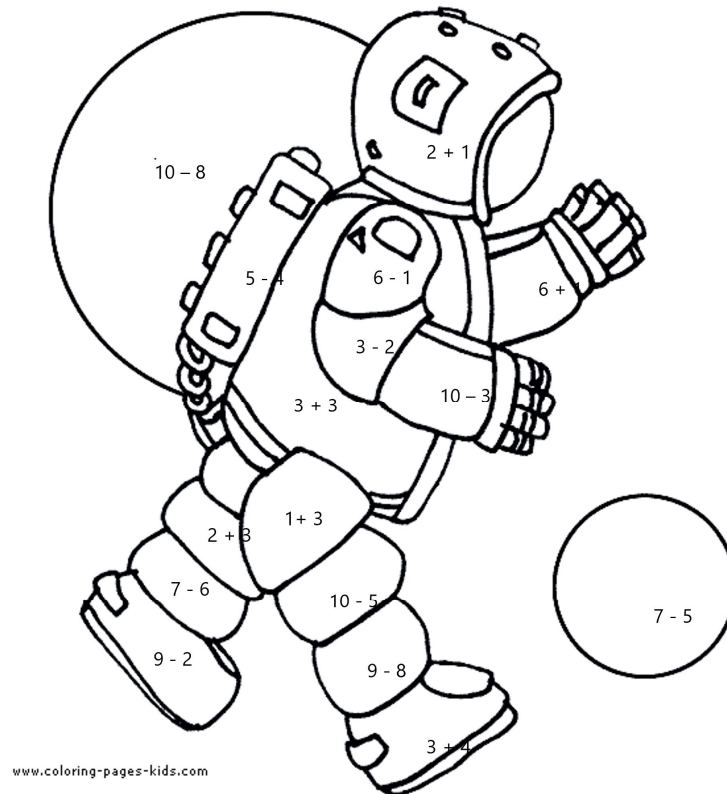
Повідомте дітям, що для польоту в космос космонавти використовують спеціальне спорядження (скафандр). Обговоріть його призначення (*В умовах відкритого космосу космонавта захищає скафандр, адже виходи у відкритий космос небезпечні з різних причин: глибокий вакуум, екстремальні температури від мінус 150 С до плюс 150 С, випромінювання Сонця, ймовірність зіткнення з частками космічного сміття або з мікрометеоритами. Матеріал із Вікіпедії – вільної енциклопедії*).

Запропонуйте дітям розфарбувати скафандр космонавта, обчисливши математичні вирази.

Матеріали для дітей. Додаток 4

14

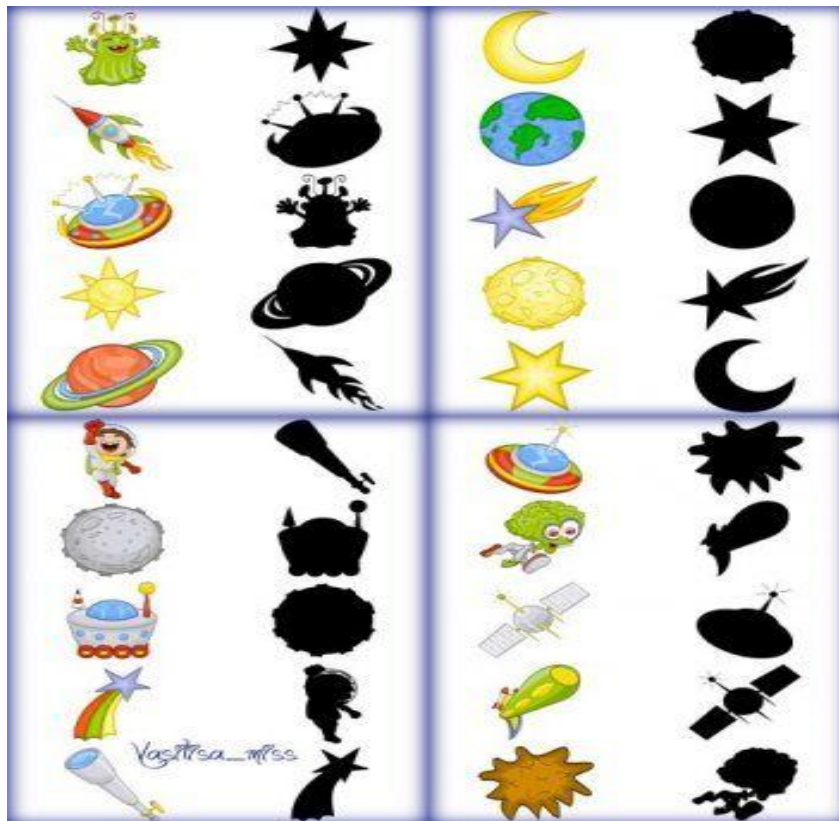

1 – фіолетовий	5 – оранжевий
2 – жовтий	6 – червоний
3 – синій	7 – зелений
4 – сірий	

Розкажіть дітям, що в космосі темно, але зорі можуть освітлювати космічні об'єкти. Пригадайте з дітьми, як утворюється тінь. Попросіть дітей з'єднати на малюнку космічні об'єкти та їх тіні.

Матеріали для дітей. Додаток 5

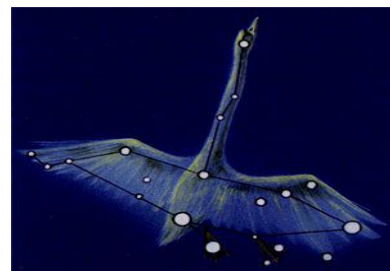
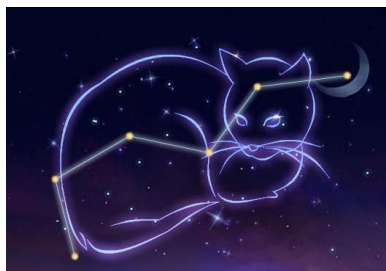
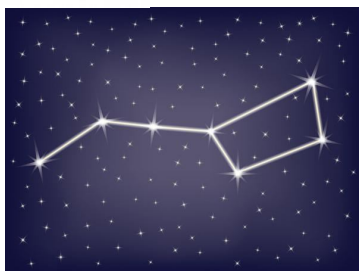

15

Розкажіть дітям, що зорі на небі розташовані групами, їх ми називаємо сузір'ями. Запитайте дітей, які сузір'я вони знають/ спостерігали на нічному небі. Покажіть малюнки /фотографії із найбільш відомими сузір'ями. Запропонуйте полічити кількість зірок в кожному з них, порівняйте кількість зірок між сузір'ями (у якому сузір'ї зірок більше / менше і на скільки).

Матеріали для дітей. Додаток 6

Запропонуйте дітям створити «Книгу сузір'їв». Для цього підготуйте кольоровий картон темного кольору, жовті нитки для вишивання, голку з великим вушком та ножиці. Проведіть подальшу роботу за інструкцією:

- Виріжте з картону прямокутник зі сторонами 10 см і 8 см.
- На зворотному боці картону позначте точками «зорі», з яких складається «сузір'я» (це може бути реальне сузір'я, а може бути і фантастичне, яке дитина сама «відкрила»).
- Вишийте «сузір'я» ниткою жовтого кольору. Пам'ятайте про безпечне поводження з голкою і ножицями.
- Придумайте цікаву історію про своє «сузір'я».
- Озвучте свої історії однокласникам.

Повідомте дітям, що «був тут Дід-Цифроїд, що їсть цифри на обід. Кожній зірочці із краю встав ту цифру, що не вистачає».

Матеріали для дітей. Додаток 7

									
1		3	4			7		9	

									
10				6			3		1

Розкажіть дітям, що навколо зірок обертаються небесні тіла, які ми називаємо планетами. Навколо нашої зірки Сонця обертаються вісім планет. Запитайте, чи знають діти їх назви. Можна запропонувати подивитися мультфільм «Назви планет» (режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=nCDhvmQfgBw>) та презентацію про планети Сонячної системи (режим доступу: <https://jmil.com.ua/2015-2/kosmos>).

Прочитайте з дітьми текст та обговоріть його зміст.

Матеріали для дітей. Додаток 8

Прочитай текст

У т ■ мному космосі л ■ тит ■ навколо
Сон ■ ■ план ■ та З ■ мл ■ . Вона
л ■ тит ■ н ■ одна, а з друз ■ ми -
план ■ тами.

17

Назви «друзів» планети Земля, з якими вона «мандрує» навколо Сонця.

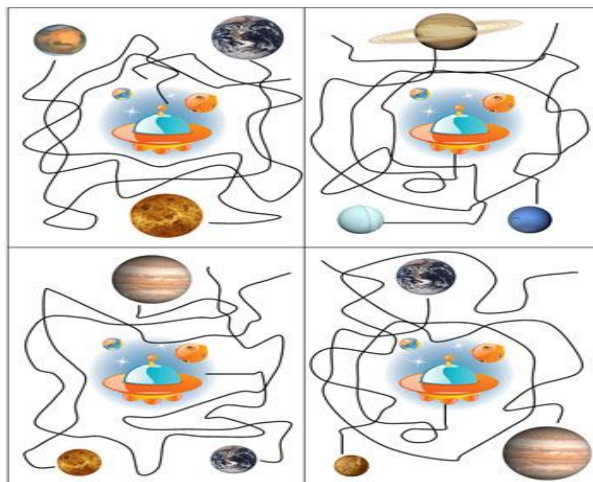
- Прочитай слова, записані з великої букви. Поясни правопис цих слів.

Попросіть дітей визначити, до якої планети летить космічний корабель, «розплутавши» лабіринт.

Матеріали для дітей. Додаток 9

V. Створення композиції «Таємниці космосу». Виставка дитячих робіт

Розподіліть дітей на групи та підготуйте для роботи кожної групи такі матеріали: аркуш для малювання, картон, шаблон із зіркою і ракетою, гуаш, пензлик, олівець, зубна щітка, ножиці, шерстяні нитки, губка з поролону, клей, склянка з водою.

Запропонуйте учням створити композицію «Таємниці космосу» за інструкцією:

1. Розмалуйте аркуш у синій колір

2. Намалуйте телескоп

3. Намалуйте скупчення зірок

4. Виріжте шаблон ракети із картону

5. Покладіть вирізану ракету на малюнок. За допомогою зубної щітки і картону, зробіть жовтий і червоний набризк

6. Заберіть вирізану ракету

7. Наріжте нитки шматочками розміром 1,5 см

8. Наклейте їх між зірками, створюючи сузір'я

9. Із поролонової губки виріжте зірку

10. Зафарбуйте її жовтим кольором:

11. У техніці «відтиск губкою» залишіть сліди на малюнку

12. Пальчиком домалюйте хвіст комети

VI. Підведення підсумків заняття

Запитайте дітей, що можна побачити в космосі. Попросіть їх розказати про це членам своєї сім'ї.

Чи може день «наздогнати» ніч?

Узагальнена таблиця

№ з/п	Приклади навчальної діяльності	Очікувані результати учіння	Індекс конкретного очікуваного результату
20	I. Ранкова зустріч. Вітання учнів у колі. Гра «Комета». Новини дня	З увагою сприймає усні репліки й доречно реагує на усну інформацію в діалозі	2 МОВ 1.1-1
		Сприймає монологічне висловлення (вірш) з конкретною метою	2 МОВ 1. 1-2
		Використовує інформацію, отриману з відомих мені та запропонованих іншими джерел (книги, фільми тощо)	2 ПРО 2.1-1
		Дотримується безпечної поведінки під час виконання фізичних вправ та ігор	2 ФІО 3.2-1
		Створює виріб з паперу самостійно або з допомогою дорослих	2 ТЕО 3.2-2
		Виконує метання різними способами на дальність та у ціль	2 ФІО 1.1-7
II.	Відгадування загадок для визначення теми дня	Сприймає монологічне висловлення (загадки) й використовує усну інформацію з конкретною метою	2 МОВ 1.1-2
		Ділиться своїми почуттями та емоціями від прослуханого та побаченого	2 МОВ 1.8-1
III.	Слухання української народної казки «День і ніч»	Сприймає монологічне висловлення (казку) й використовує усну інформацію з конкретною метою	2 МОВ 1.1-2
		Добирає малюнки, співзвучні за настроєм до настрою художнього тексту (казка)	2 МОВ 2.6 - 4
		Ділиться своїми почуттями та емоціями від прослуханого та побаченого	2 МОВ 1.8-1
IV.	Сюжетно-рольова гра «День і ніч»	Виконує різні ролі в ігрових ситуаціях	2 ФІО 3.1-3
		Об'єднується з іншими дітьми у групу для навчання та гри	2 СЗО 4.4-6
		Використовує інформацію, отриману з відомих мені та запропонованих іншими джерел (книги, фільми тощо)	2 ПРО 2.1-1
		Обговорює сюжетно-рольову гру, у якій брав участь (як відбувалася гра?, чи отримали задоволення від гри? якщо ні, то що цьому перешкодило)	2 МОВ 1.1-1
V.	Моделювання зміни дня і ночі за допомогою глобуса і джерела світла	Робить спробу пояснити причину зміни дня і ночі	2 ПРО 1.4-1
		Обговорює зміст усного медіаповідомлення, розповідає, про що йдеться в ньому	2 МОВ 1.4-4
		Відновлює відомі слова	2 МОВ 4.2-1

VI. Виготовлення циферблату годинника для дидактичної гри «Покажи годину/ частину доби»	Розпізнає на циферблаті годинника час із точністю до години	2 MAO 1.3-2
	Прогнозує, яким має бути виріб, описує, який він матиме вигляд	2 TEO 1.1-1
	Планує послідовність технологічних операцій за допомогою дорослих (використання технологічних карт)	2 TEO 1.1-2
VII. Підведення підсумків заняття. Рефлексія «Мене найбільше вразило...»	Використовує знання про вивчені величини (час), вирішуючи конкретні життєві ситуації	2 MAO 3.2-1
	З увагою сприймає усні репліки й доречно реагує на усну інформацію в діалозі	2 MOB 1.1-1
	Ставить запитання до усного повідомлення й відповідає на запитання	2 MOB 1.2-1
	Уважно вислуховує думку співрозмовника, висловлює свій погляд, шануючи гідність інших	2 ГІО 7.2-3

Чи може день «наздогнати» ніч?

I. Ранкова зустріч

1. *Вітання учнів у колі.* Привітайтеся з учнями та попросіть привітатися один з одним, додаючи до свого імені слова – назви космічних об'єктів.

Діти називають себе, наприклад: «Я – сонце Олена», «Я – комета Дмитро», і беруться за руки. Усі разом промовляють:

– Доброго ранку усім нам у космосі!

2. *Новини дня.* Прочитайте вірш про космос.

Комети, планети чи метеори
Орбіту свою зможуть легко знайти.
Сузір'я чудові, мов сні кольорові,
Могутні галактики – цілі світи.
Оселю живого і неживого
Словом одним ти скоріше назви.

Запитайте учнів, які космічні об'єкти були названі у вірші. Попросіть назвати відомі їм планети.

3. *Групове заняття.* Гра «Комета»

Запитайте дітей, чи знають вони, що таке комети. Розкажіть, що комети – це великі брили з каменю та льоду, вони подібні на величезні сніжки. Комети ще називають зірками з хвостом. Чим ближче вони підлітають до Сонця, тим довшим є їхній хвіст і тим яскравішими є комети. Хвіст комети завжди спрямований у протилежний від Сонця бік.

Запропонуйте дітям зробити власну «комету» та запустити її. Для цього зробіть кулю з аркуша паперу. Візьміть кілька стрічок та обв'яжіть ними паперову кулю. Тепер обмотайте фольгою кулю в так, щоб стрічки залишилися назовні.

5-літрову пластикову пляшку (обрізану навпіл) або невеличке відерко обгорніть чорною тканиною, зробивши таким способом «чорну діру». Скажіть, що чорна діра – це справжня «супердіра», яка в три мільйони разів важча від нашого Сонця і здатна розірвати на частинки все, що до неї потрапить.

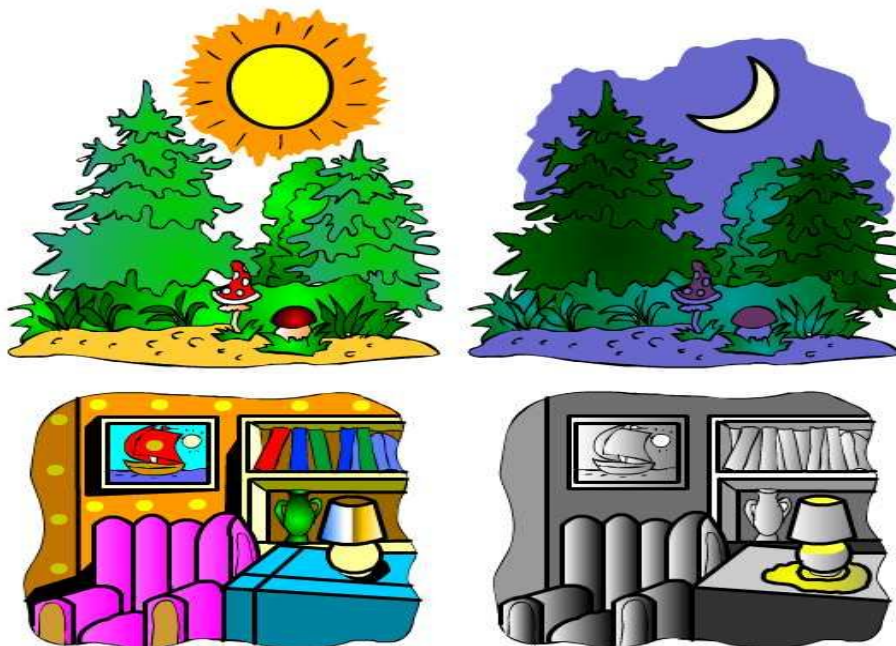
Проведіть з дітьми гру на метання «Скільки комет затягне чорна діра?», у якій одна дитина кидає «комету», а друга має спіймати її «чорною дірою».

II. Відгадування загадок для визначення теми дня

Запропонуйте учням відгадати загадки. Підказкою до відгадок можуть бути малюнки:

Коли мати входить в хату,
Всіх вона вкладає спати.
А як батько заходить,
Всіх на ноги підводить.
Хто зуміє відгадати:
Що за батько, що за мати? *(День і ніч.)*

Два братики – білявий і чорнявий,
Нам розмальовують,
Дерева, небо, трави.
Білявий – все в зелене і барвисте.
Чорнявий – в темнеє, синє та імлисте. *(День і ніч.)*

III. Слухання української народної казки «День і ніч»

День і Ніч

Жили собі День і Ніч. Вони були сусідами і навіть друзями.

І тут прийшло до них Сонечко і почало гратися з квітами і деревами. Сподобалося це Дневі, й почали між собою товаришувати, забувши про Ніч. Побачила це Ніч і дуже розгнівалася, що Сонце всі люблять, а її навіть не бачать.

Вирішила Ніч зробити прикрість. Вона запросила Сонце в гості, а коли воно зайшло, закрила в темну кімнату. І стала Ніч володарювати на землі. Все заснуло. На третій день прокинулася білосніжна Конвалія і почала будити всіх лісових мешканців.

– Ми повинні врятувати Сонечко, бо без нього всі загинемо, – сказала вона.

Квіти попросили в доброї чаклунки допомоги. Вона визволила Сонце. І коли воно з'явилося на небі, квіти дуже зраділи, закивали своїми голівками, вітаючи його. Побачила це Ніч і каже:

– Якби я була світлою, мене теж любили б.

А Чарівниця їй відповіла:

– Мало бути світлою ззовні, потрібно мати ще й світлу душу.

Почув ту розмову День і каже:

– Не засмучуйся, Ноче, спробуймо поділити земний час навпіл: коли світить Сонце, цей час буде називатися День, а коли ні – Ніч.

Так і поділились вони між собою.

Обговоріть із дітьми, чи було мудрим рішення Дня? Чому? Чи може День «наздогнати» Ніч?

Запропонуйте дібрати картинки, що відповідають змісту тексту.

Матеріали для дітей. Додаток 10

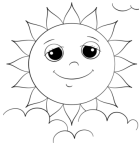

IV. Сюжетно – рольова гра «День і ніч»

Перед початком гри роздайте дітям маски космічних об'єктів та представників тваринного світу.

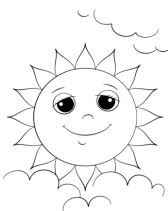
За командою нехай гравці «оживають» у свою частину доби.

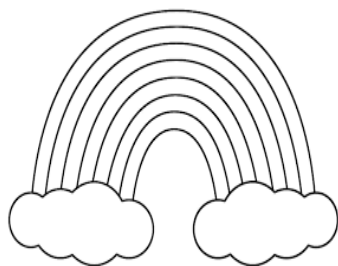
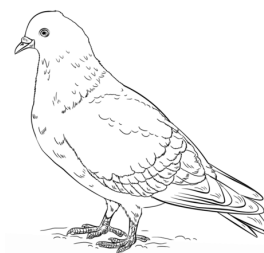
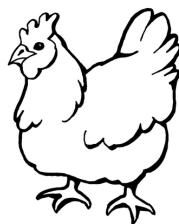
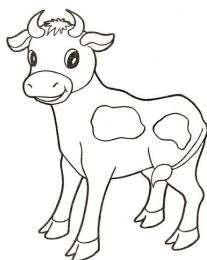
Роздайте дітям карточки із зображенням космічних об'єктів, представників тваринного та рослинного світу, явищ природи тощо. Попросіть визначити, в яку частину доби відбувається подія, зображена на картці, і приклеїти картку у відведене для цього місце на таблиці.

 ДЕНЬ	 І ВДЕНЬ, І ВНОЧІ	 НІЧ
--	--	---

Матеріали для дітей. Додаток 11

V. Моделювання зміни дня і ночі за допомогою глобуса і джерела світла

Змоделюйте зміну дня і ночі за допомогою глобуса (м'ячика) і джерела світла (ліхтарика, свічки тощо).

Запитайте дітей, що станеться, якщо день і ніч ніколи не будуть змінюватися? Попросіть дітей власну відповідь обґрунтувати.

Запропонуйте дітям розпізнати слова в анаграмах та записати кожне з них.

ьнед	
чін	
конар	
чірве	

VI. Виготовлення циферблату годинника для дидактичної гри «Покажи годину/ частину доби»

Роздайте дітям картку із зображенням циферблату годинника і двох стрілок, запропонуйте їх приклеїти на картон.

Попросіть вирізати елементи майбутнього годинника.

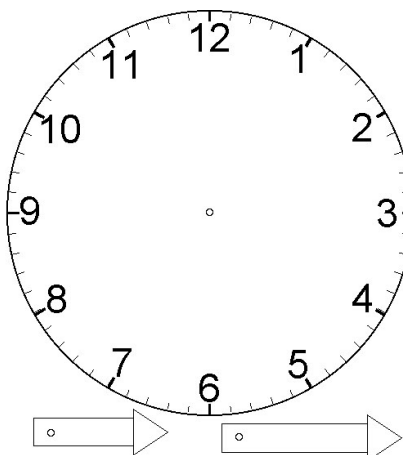
Допоможіть дітям шилом проколоти отвори в центрі циферблату та у відповідних місцях на кожній стрілці.

Прикріпіть стрілки на циферблаті за допомогою з'єднувального елемента (гудзик, канцелярська кнопка, гвинтик тощо).

26

Матеріали для дітей. Додаток 12

Порозмовляйте з дітьми про поняття «доба», «частина доби».

Пограйтеся в дидактичну гру «Покажи годину/ частину доби».

Орієнтовні завдання для гри:

- Покажіть на циферблаті годинника час, коли ви пробудилися сьогодні.
- Як називається ця частина доби?
- Визначте частину доби, коли розпочинаються заняття в школі.
- О 9 годині розпочалися уроки в нашому класі. Покажіть цей час на годиннику.
- О першій годині дня заняття для вас сьогодні закінчаться. Покажіть на циферблаті відповідний час. Визначте, скільки годин ви сьогодні навчалися в школі.
- Як називається частина доби, коли ви лягаєте спати?
- Покажіть на циферблаті годинника час, коли ви сьогодні плануєте лягти спати.

VII. Підведення підсумків заняття. Рефлексія «Мене найбільше вразило...»

Запитайте, що найбільше вразило учнів. Запропонуйте учням описати свої враження усно або зобразити їх письмово (за допомогою букв, слів, піктограм).

Чи можливе на Землі життя без Сонця?

Узагальнена таблиця

№ з/п	Приклади навчальної діяльності	Очікувані результати учіння	Індекс конкретного очікуваного результату
I.	Ранкова зустріч. Слухання пісні «Сонечко». Гра «Коло». Новини дня	Сприймає (слухає) твори мистецтва Читає вголос короткі тексти для отримання інформації Залучає людей, зокрема й тих, які відрізняються від нього/ неї, до спілкування, гри	2 МИО 3.3-1 2 МОВ 2.2 -2 2 ГІО 7.2-1
II.	Відгадування загадки для повідомлення завдань дня та ознайомлення з буквою «С»	Називає в словах відомі букви Будує відрізок заданої довжини Позначає приголосний звук [с] буквою на письмі	2 МОВ 3.1-4 2 МАО 4.2-1 2 МОВ 4.1-4
III.	Читання казки «Де сонечко живе?»	Пояснює роль ілюстрацій для глибшого розуміння змісту тексту Читає вголос короткі тексти для отримання інформації Об'єднується з іншими дітьми у групу для навчання та гри Вислуховує думку співрозмовника, висловлює свій погляд, шануючи гідність інших Визначає послідовність подій у художньому тексті	2 МОВ 2.5-3 2 МОВ 2.2-2 2 СЗО 4.4-6 2 ГІО 7.2-3 2 МОВ 2.4-1
IV.	Розповідь вчителя/ вчительки з елементами бесіди про Сонце як зірку Сонячної системи та його значення для живих організмів	Використовує інформацію, отриману з відомих та запропонованих іншими джерел (книги, фільми тощо) Передбачає, якого результату досліджень він / вона очікує Об'єднується з іншими дітьми у групу для навчання Пояснює, як сонце впливає на здоров'я людини Обговорює зміст усного медіаповідомлення, розповідає, про що йдеться в ньому Пояснює значення сонячного світла для живої та неживої природи Спілкується з вчителями, однокласниками Пояснює, чому природа важлива для людини	2 ПРО 2.1-1 2 ПРО 1.2-2 2 СЗО 4.4-6 4 СЗО 3.3-8 2 МОВ 1.4-4 2 ПРО 3.1-9 2 СЗО 4.4-1 2 ГІО 2.2-1
V.	Проведення простих спостережень на визначення впливу сонячного світла для живих організмів	Пояснює, навіщо він / вона виконує певні дії, спостерігаючи за природними об'єктами / явищами або експериментуючи з ними Описує рослини Не завдає шкоди рослинам під час дослідів та експериментів Пояснює значення сонячного світла для	2 ПРО 1.2-1 2 ПРО 3.1-8 2 ПРО 3.2-5 2 ПРО 3.1-9

	розвитку рослин Вислуховує думку співрозмовника, висловлює свій погляд, шануючи гідність інших	2 ГІО 7.2-3
VI. Створення виробу «Сонце». Виставка дитячих робіт	Виконує знайомі технологічні операції з конструкційними матеріалами (використання паперу, ниток, тканини, пластиліну, плоских матеріалів та ін.) Дотримується безпечних прийомів праці під час використання інструментів та пристосувань Демонструє іншим результати власної діяльності; описує, спираючись на запитання дорослих, чого хотів/-ла досягти Об'єднується з іншими дітьми у групу для навчання	2 ТЕО 4.1-1 2 ТЕО 2.1-1 2 ТЕО 1.5-1 2 СЗО 4.4-6
VII. Підведення підсумків заняття. «Крісло автора»	З увагою сприймає усні репліки й доречно реагує на усну інформацію в діалозі Обґрунтовує свої вподобання Уважно вислуховує думку співрозмовника, висловлює свій погляд, шануючи гідність інших	2 МОВ 1-1.1-1 2 МОВ 1.5-2 2 ГІО 7.2-3

Чи можливе на Землі життя без Сонця?

I. Ранкова зустріч

1. *Вітання учнів у колі.* Привітайтеся з учнями та попросіть їх привітатися один з одним. Послухайте пісню «Сонечко»
(режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=lw1XZJDL CJU>).

2. *Групове заняття.* Пограйте в гру «Коло», використовуючи засоби пантоміми:

Ой котилось коло,
Коло-покотьоло,
Всіх ласкаво гріло,
Цілий день світило,
А під вечір коло
Дуже натомилось –
Спати покотилось
Ген за видноколо.

3. *Новина дня.*

Учитель вивішує повідомлення на дошці щоденних новин

ЩОДЕННІ НОВИНИ

Доброго ранку! Я рада, що ви тут!

Сьогодні _____,

Помічник дня - _____.

Учні, ім'я яких починається з літери «С»,
будуть лідерами у своїх групах.

Сьогодні досліджуватимемо природу,
читати, малювати, гратися.

II. Відгадування загадки для повідомлення завдань дня та ознайомлення з буквою «С»

Загадайте дітям загадку та після її відгадування повідомте завдання дня.

*Все від нього навкруги
Набирається снаги.
Тільки ранок настає –
Виглянь у віконце!
Всім воно життя дає,
Променисте... (Сонце)*

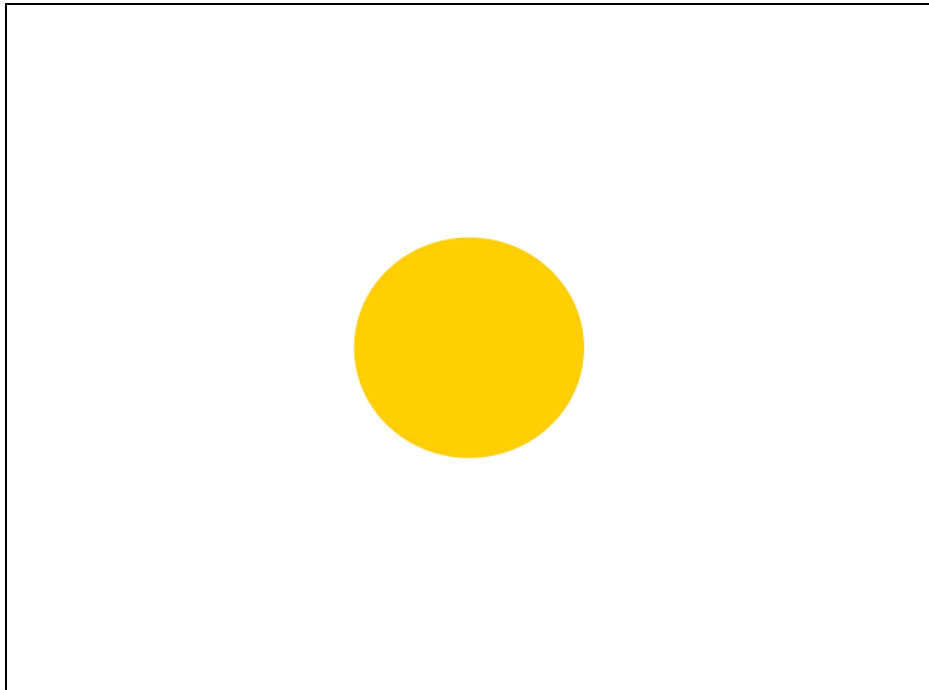
Напишіть на дошці слово «Сонце». Запитайте дітей, з якої букви починається слово «Сонце» та запропонуйте потренуватися в її написанні.

Роздайте дітям аркуш із колом. Скажіть, що це – сонечко, яке «загубило» свої промінчики. Попросіть дітей накреслити сонечку 9 промінчиків: 5 промінчиків довжиною 3 см, а 4 промінчики – 5 см.

Матеріали для дітей. Додаток 13.

30

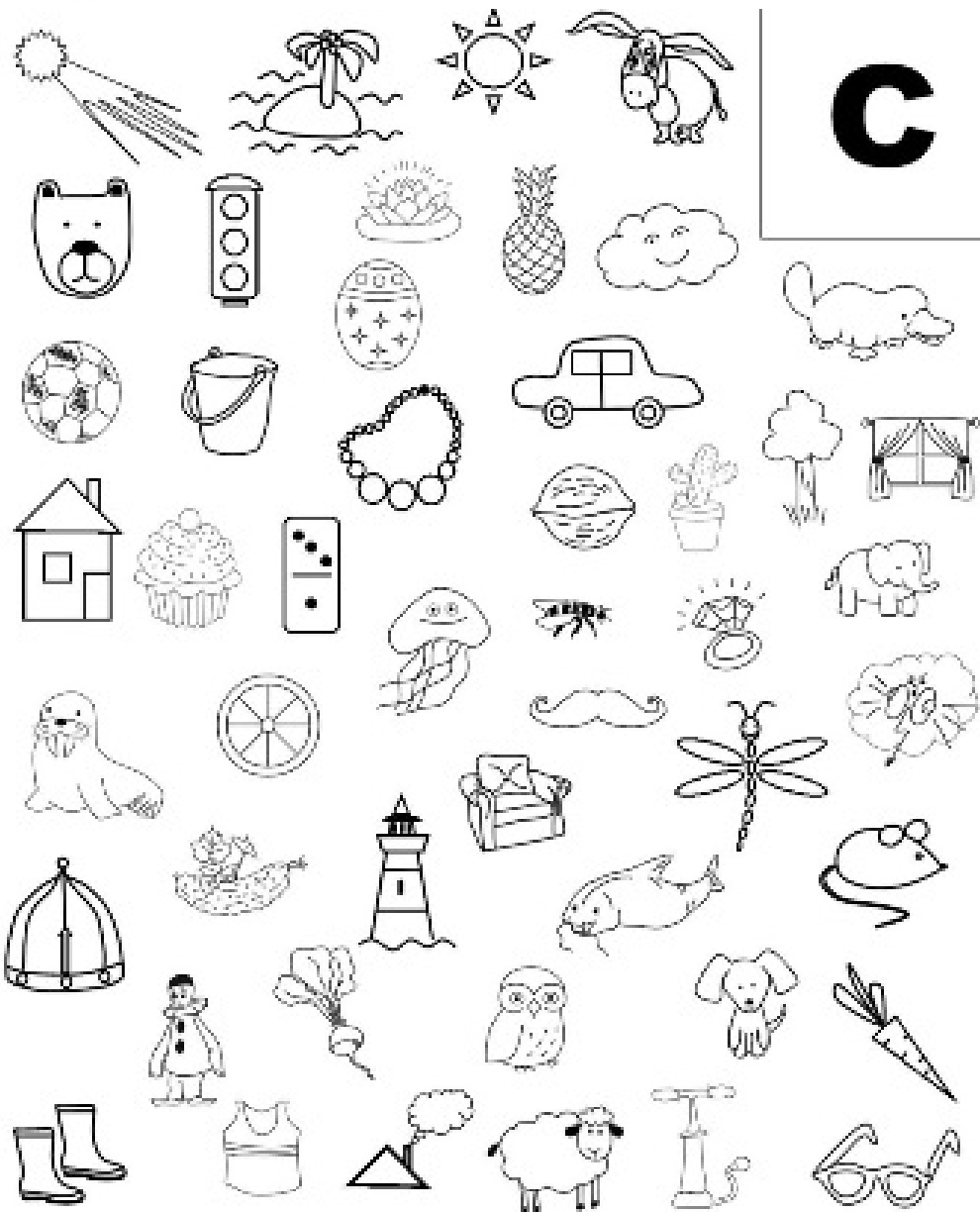

Запропонуйте написати букву «С» у повітрі, пальчиком на піску, манній крупі або викласти з камінчиків, зліпити з пластиліну.

Попросіть дітей відшукати на картці зображення предметів, у назвах яких є буква «С» та розмалювати їх.

Матеріали для дітей. Додаток 14.

III. Читання казки «Де сонечко живе?»

Запитайте дітей, чи знають вони, де «живе» сонечко?

Запропонуйте прочитати казку, яка може дати відповідь на їхні запитання

Матеріали для дітей. Додаток 15.

ДЕ ЖИВЕ СОНЕЧКО?

(за мотивами словацької народної казки)

32

Наді□□ла в□лика і закрила .

Сумно всім стало.   вирі□или
пов□рнути . Пі□ли □укати .

Запитали в , д□ з□а□ти. Але
мов□ав. Сорока пов□ла   до .

А сказав □ти до ка□ки - вона зна□.

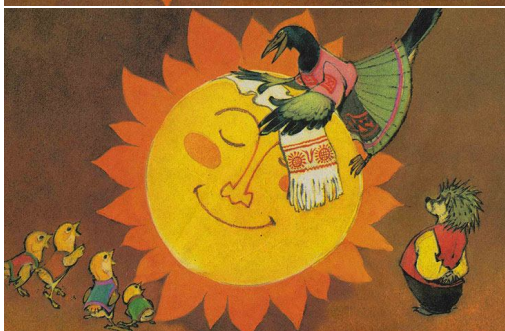
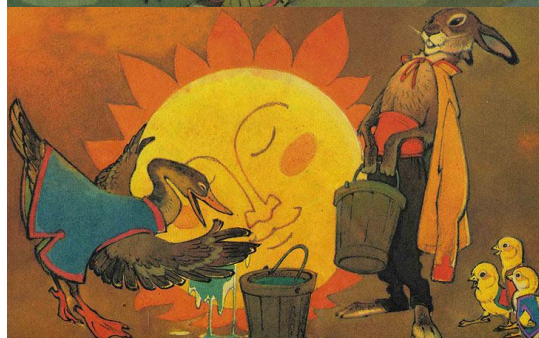
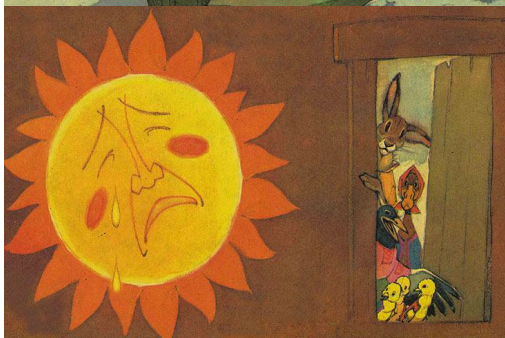
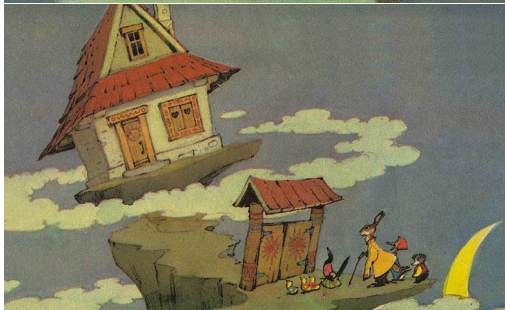
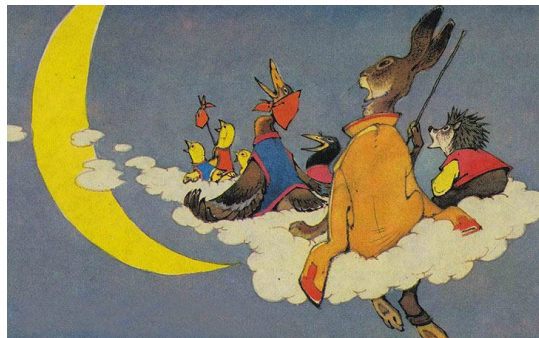
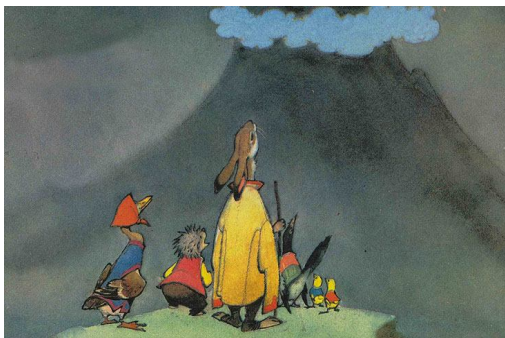
 пов□ла   до ...

Запитайте дітей, як могли розвиватися події, описані в казці, далі? Вислухайте всі можливі припущення дітей.

Покажіть дітям ілюстрації, за змістом яких попросіть відтворити продовження казки (за матеріалами сайту http://казка.укр/у_sonechka_v_gostjah.html):

Матеріали для дітей. Додаток 16.

IV. Розповідь вчителя/ вчительки з елементами бесіди про Сонце як зірку Сонячної системи та його значення для живих організмів

Запитайте дітей, що вони знають про Сонце. Доповніть їх відповіді науковими відомостями.

Запропонуйте дітям визначити, чи однаково Сонце нагріває різні поверхні. Для цього покладіть на підвіконня, освітлене Сонцем, кольорові аркуші, зокрема білого та

чорного кольорів. За певний проміжок часу попросіть дітей доторкнутися до всіх кольорових аркушів і зробити висновок, поверхні якого кольору найшвидше нагріваються, а які кольори тільки відбиває сонячне тепло. *(За відсутності яскравого сонця проведіть експеримент з використанням іншого джерела світла, наприклад, ліхтарика, настільної лампи тощо).*

Запитайте дітей, як саме така властивість кольору може допомогти / зашкодити людині у повсякденному житті (наприклад, у літній спекотний день потрібно вдягнути головний убір світлого чи темного кольору; який сніг швидше розтане – брудний чи чистий тощо).

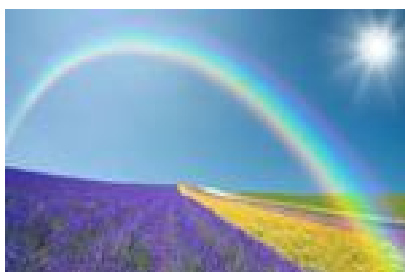
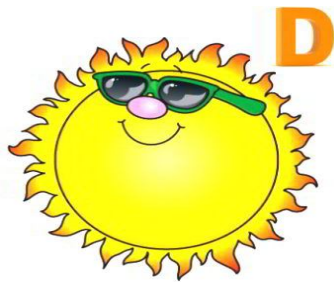
Перегляньте відео про Сонце та його значення для життя (режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=EEJGVOxuQ5g>).

Допоможіть учням узагальнити відомості про значення Сонця для живих організмів за допомогою малюнків-підказок.

34

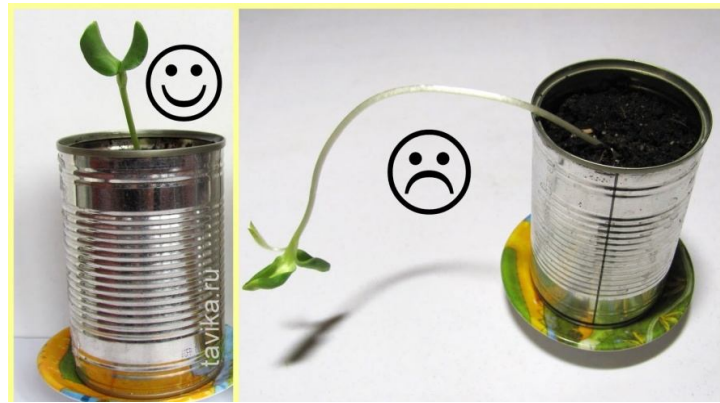

Матеріали для дітей. Додаток 17.

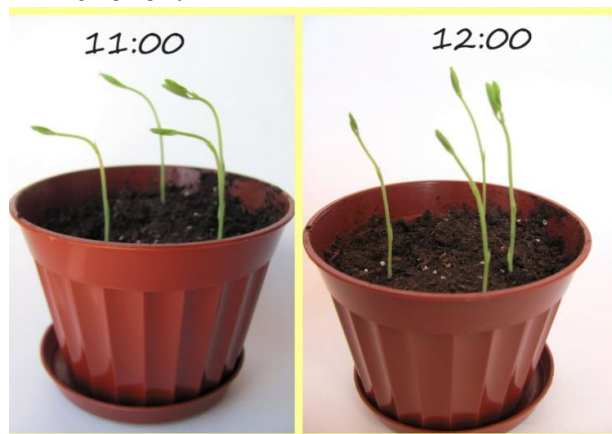

V. Проведення простих спостережень на визначення впливу сонячного світла для живих організмів

Покажіть дітям дві однакові рослини, одну з яких вирощували деякий час у затемненому місці, а іншу – на освітленому підвіконні. Попросіть дітей порівняти зовнішній вигляд рослин і зробити висновок.

Посійте під поліетиленовою плівкою заздалегідь будь-яке насіння, яке проростає за 3-4 дні (пшениця, кріп, петрушка, ріцина тощо). Напередодні демонстрації поставте горщик із пророщеними рослинками в центр кімнати. Роздивіться з дітьми стебельця рослин і запитайте, чому всі вони спрямовані в один бік. Перемістіть горщик із рослинами на освітлене підвіконня і залиште їх на годину часу. По закінченні визначеного терміну роздивіться знову стебельця рослин. Запитайте дітей, чому стебла змінили своє положення і стали майже рівненькі? Попросіть дітей сформулювати відповідний висновок.

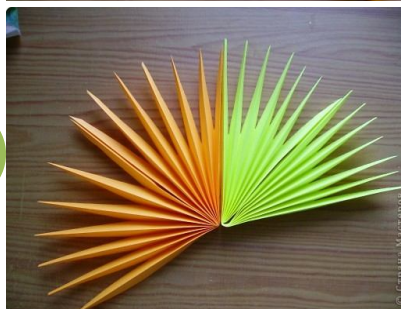

VI. Створення виробу «Сонце». Виставка дитячих робіт

Розподіліть дітей на групи та підготуйте для роботи кожної групи необхідні матеріали: диск, кольоровий папір, клей, ножиці, кольорові олівці.

Запропонуйте створити виріб «Сонце», повторюючи послідовно дії вчителя/вчительки.

VII. Підведення підсумків заняття. «Крісло автора»

Запропонуйте учням сісти в «авторське крісло» й розповісти про значення Сонця для власного життя: чи покращує воно настрій, чи надихає до цікавих ігор на свіжому повітрі тощо.

Як я уявляю інші планети?

Узагальнена таблиця

№ з/п	Приклади навчальної діяльності	Очікувані результати учіння	Індекс конкретного очікуваного результату
I.	Ранкова зустріч. Вивчення вірша «Маленька зірочка». Гра «Показую настрої»	З увагою сприймає усні репліки й доречно реагує на усну інформацію в діалозі Сприймає (слухає) твори мистецтва Ділиться своїми почуттями та емоціями від прослуханого і побаченого	2 МОВ 1.1-1 2 МИО 3.3-1 2 МОВ 1.8-1
II.	Відновлення зображення ракети за допомогою послідовного з'єднання цифр	Розташовує числа в порядку зростання (спадання) Надає допомогу тим, хто її потребує, і висловлює вдячність за підтримку	2 МАО 2.1-1 2 ГІО 7.2-2
III.	Рухлива гра «Космонавти»	Виконує різні ролі в ігрових ситуаціях Об'єднується з іншими дітьми у групу для навчання та гри Активно вболіває за результат команди Порівнює свої почуття та почуття інших людей в одній і тій самій ситуації	2 ФІО 3.1-3 2 СЗО 4.4-6 2 ФІО 3.1-4 2 СЗО 2.2-4
IV.	Гра-фантазування «Казкова планета»	Записує елементарні повідомлення за допомогою слів, у яких позначає звуки відомими буквами Називає в словах відомі букви Читає слова із вивченими буквами Ліпить з пластичних матеріалів Користується стеками Додає і віднімає числа в межах 10 Записує і читає числові вирази, що містять дію додавання або віднімання Розрізняє корисні і шкідливі продукти харчування Пояснює, що не всі продукти корисні для здоров'я	2 МОВ 3.1-4 2 МОВ 3.1-4 2 МОВ 4.2-1 2 МИО 1.1-6 2 МИО 1.1-8 2 МАО 3.3-2 2 МАО 3.3-2 2 СЗО 3.4-1 2 СЗО 4.5-1
V.	Підведення підсумків «Мене найбільше вразило»	Ділиться своїми почуттями та емоціями від прослуханого висловлення З увагою сприймає усні репліки й доречно реагує на усну інформацію в діалозі	2 МОВ 1.8-1 2 МОВ 1.1-1

Як я уявляю інші планети?

I. Ранкова зустріч

1. Привітання

Вивчіть із дітьми вірш Марії Чумарної:

Маленька зіронька моя –
Моє земне людське ім'я.
Поклич мене – і я озвусь,
Як зірка в небі, засвічусь.

Попросіть дітей привітатися один з одним, додаючи до імені однокласника слова «зірка».

Завершіть привітання словами:

– Радю вітаю всіх зірочок-діточок у нашому сузір'ї – класі.

2. Групове заняття «Показую настрої»

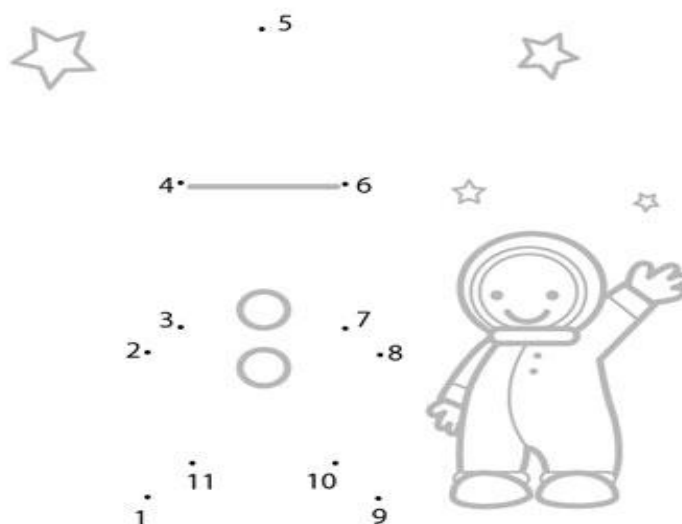
Запропонуйте учням зобразити свій настрій за допомогою міміки та жестів.

II. Відновлення зображення ракети за допомогою послідовного з'єднання цифр

Попросіть дітей провести лінії, послідовно з'єднавши цифри між собою. Запитайте, яке зображення їм вдалося відтворити?

Матеріали для дітей. Додаток 18

Поцікавтеся думкою дітей про можливість іншого життя в космосі.

III. Рухлива гра «Космонавти»

Погравте з дітьми у гру «Космонавти» (для проведення гри потрібно багато місця, тому її можна провести у шкільному коридорі, спортзалі, на вулиці).

Розкладіть на підлозі гімнастичні кола («ракети»). Кожна «ракета» призначена для двох «космонавтів» (гравців має бути на кілька осіб більше, ніж місць у «ракетах»).

Вивчіть з дітьми вірш, який слід промовляти на початку гри:

*Чекають нас ракети,
Чекають нас планети.
На яку захочу,
На ту й полечу!
Таємниця лиш одна:
Хто спізнився – місць нема!*

39

Після останніх слів вірша діти розбігаються для того, щоб зайняти свої «місця» у «ракетах».

Гравці, яким не вистачило «місця у ракеті», виходять з гри, а кількість «ракет» щоразу зменшується.

Перемагає найспритніший «космонавт»/ «космонавти».

IV. Гра-фантазування «Казкова планета»

Повідомте дітям, що вчені до сьогодні не мають однозначної відповіді на запитання: «Чи існує життя на інших планетах?» Тому запропонуйте пофантазувати, погравши у гру «Казкова планета».

Розкажіть, що десь у Всесвіті є маленька казкова планета, на якій, можливо, живуть веселі та смішні істоти. Для того щоб дізнатися, як вона називається, потрібно виконати завдання: виписіть букви з таблички, що вгорі, орієнтуючись на клітинки, у яких намальовані прибульці, та прочитайте слово, що утворилося.

Матеріали для дітей. Додаток 19

40

С	І	Т	У
О	Л	М	А
П	А	В	С
К	З	Д	К

Назва планети:

--	--	--	--

Запропонуйте дітям пофантазувати, як могли б виглядати мешканці казкової планети, і виготовити їхнє зображення з пластиліну.

Попросіть дітей скласти діалог між мешканцями казкової планети і землянами та представити його однокласникам.

Скажіть дітям, що мешканці казкової планети Смак дуже люблять математику і бавляться в різні математичні ігри. Запропонуйте дітям скласти та обчислити вирази, які «підготували» для них інопланетяни.

Матеріали для дітей. Додаток 20

41

$\underline{\quad} - \underline{\quad} = \underline{\quad}$	$\underline{\quad} + \underline{\quad} = \underline{\quad}$
$\underline{\quad} + \underline{\quad} = \underline{\quad}$	$\underline{\quad} - \underline{\quad} = \underline{\quad}$

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Повідомте дітям, що мешканці казкової планети Смак дуже люблять різноманітні смаколики. Інопланетяни написали нам, які саме смаколики вони люблять, але деякі букви в назвах стерлися. Відновіть написані слова і прочитайте їх.

Матеріали для дітей. Додаток 21

42

М_Л_К_

К_К_О

С_П

М_Р_К_В_

КАП_С_А

С_Л_Т

С_Р

Т_Р_Т

М_К_Р_НИ

К_КА – КО_А

Запитайте дітей, чи всі смаколики, які люблять інопланетяни, корисні для здоров'я? Попросіть дітей обґрунтувати їхні відповіді

V. Підведення підсумків заняття

Запитайте, що найбільше вразило учнів. Запропонуйте учням стисло описати свої враження усно або зобразити їх письмово (за допомогою букв, слів, малюнків, піктограм).

Матеріали для дітей

Що можна побачити в космосі?

Додаток 1

44

Що можна побачити в космосі?

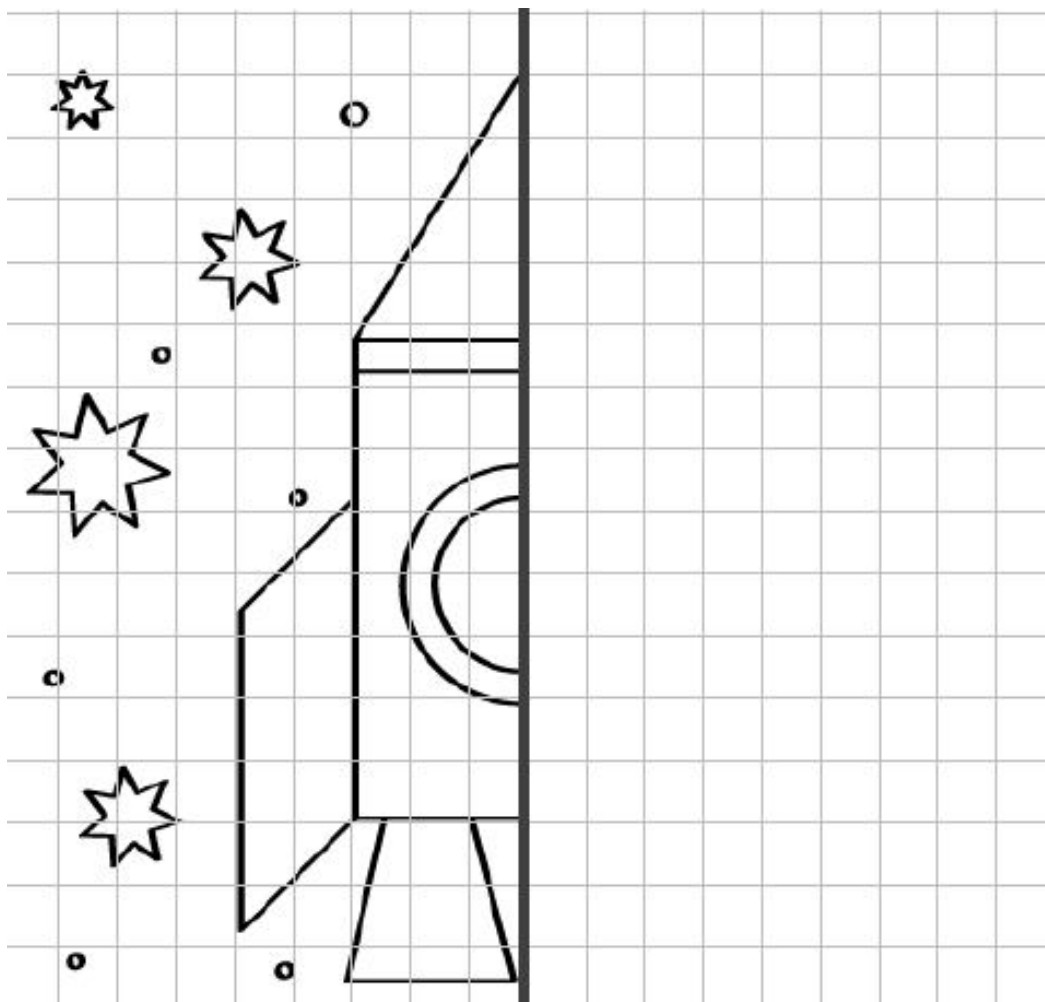
Додаток 2

Д	И	В	І	К	С	О	Р	Ф	О
М	С	У	Р	У	Р	Т	А	М	Р
Е	К	С	К	Б	О	Л	Р	Е	Ж
Т	Т	Р	Е	М	Р	Е	И	Р	И
А	Н	О	У	Е	Г	Т	Н	П	М
К	У	Б	Т	Д	А	Г	Е	Р	Ц
К	Т	С	Й	И	С	К	О	Д	Ш
Л	И	К	О	Ж	Е	Н	В	О	У
А	В	І	А	Д	Р	А	К	С	М

Що можна побачити в космосі?

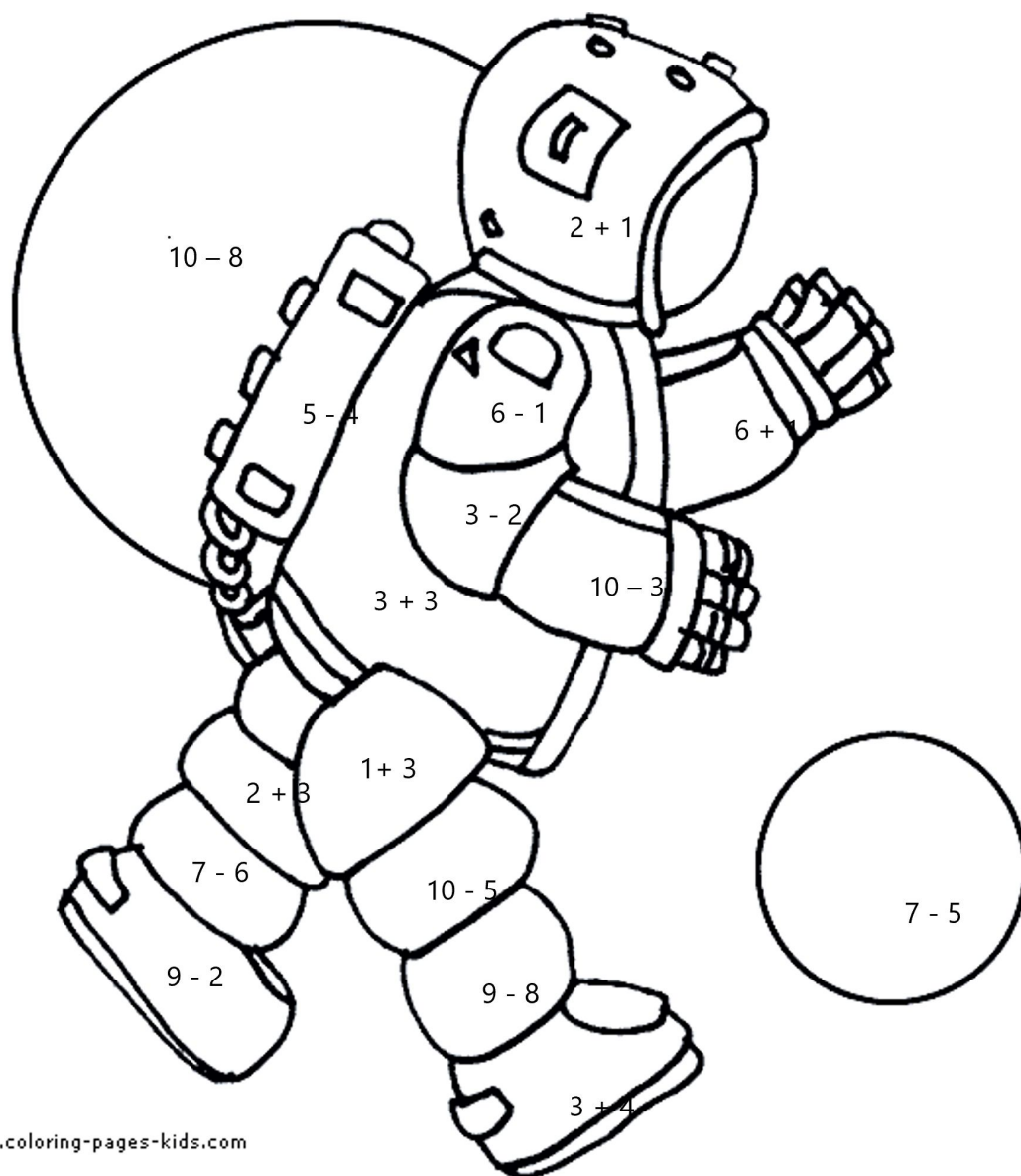
Додаток 3

46

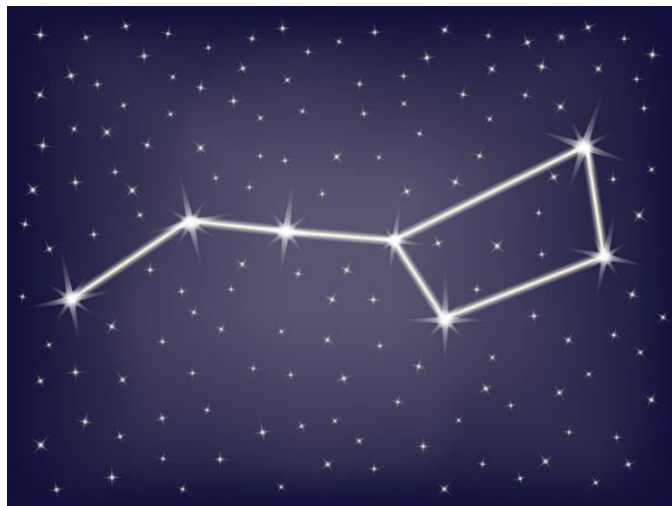
Що можна побачити в космосі?

Додаток 4

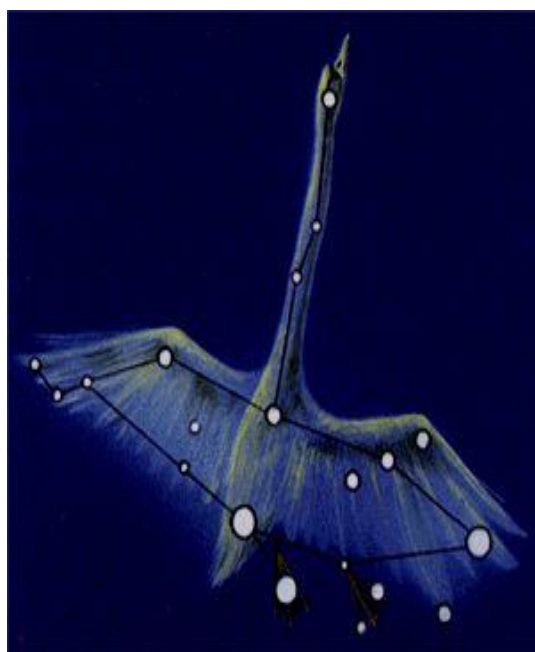
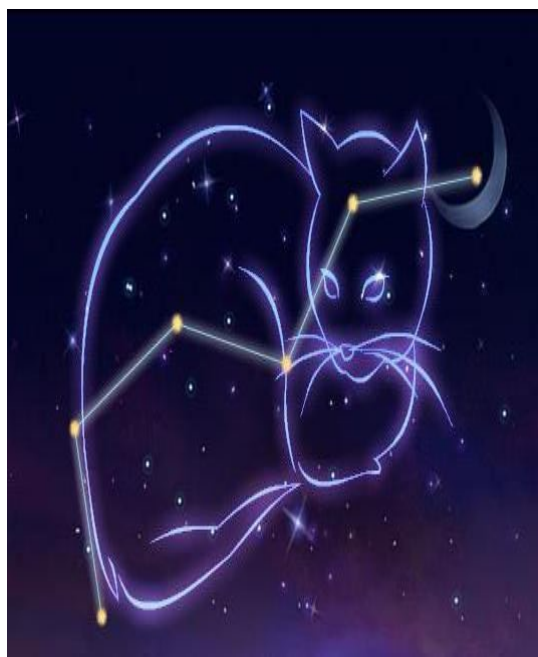

Що можна побачити в космосі?

Додаток 6

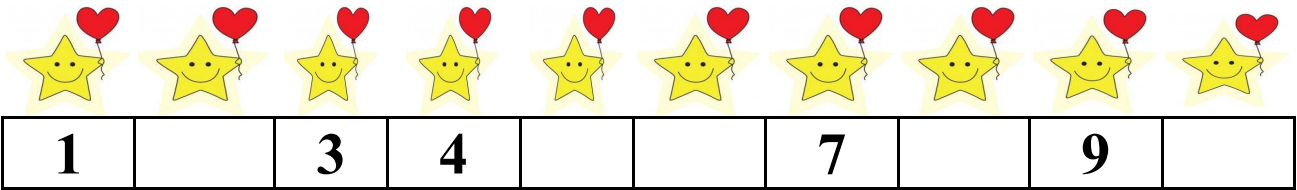

49

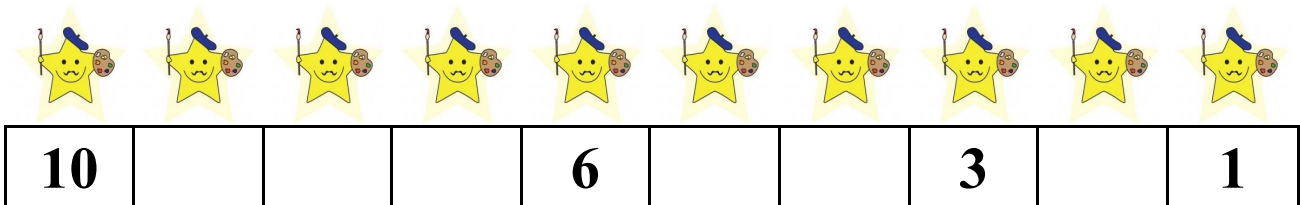

Що можна побачити в космосі?

Додаток 7

50

Що можна побачити в космосі?

Додаток 8

Прочитай текст

У тьмному космосі лїтїтї
навколо Сонця планїта
Земля. Вона лїтїтї нї
з друзїми - планїтами. одна, а

51

Назви «друзїв» планети Земля, з якими вона «мандрує» навколо Сонця. Прочитай слова, записанї з великої букви. Поясни правопис цих слїв.

Додаток 9

Чи може день «наздогнати» ніч?

Додаток 10

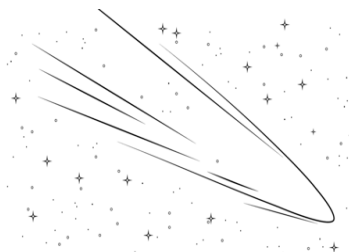
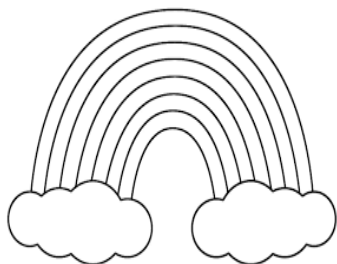
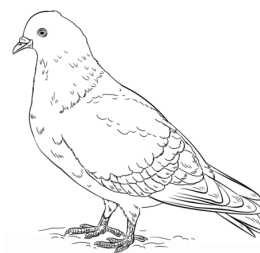
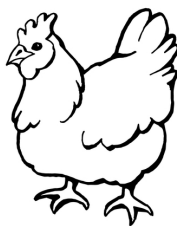
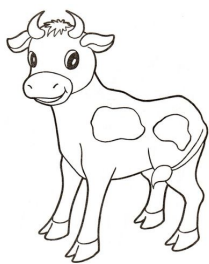
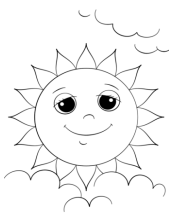
53

Чи може день «наздогнати» ніч?

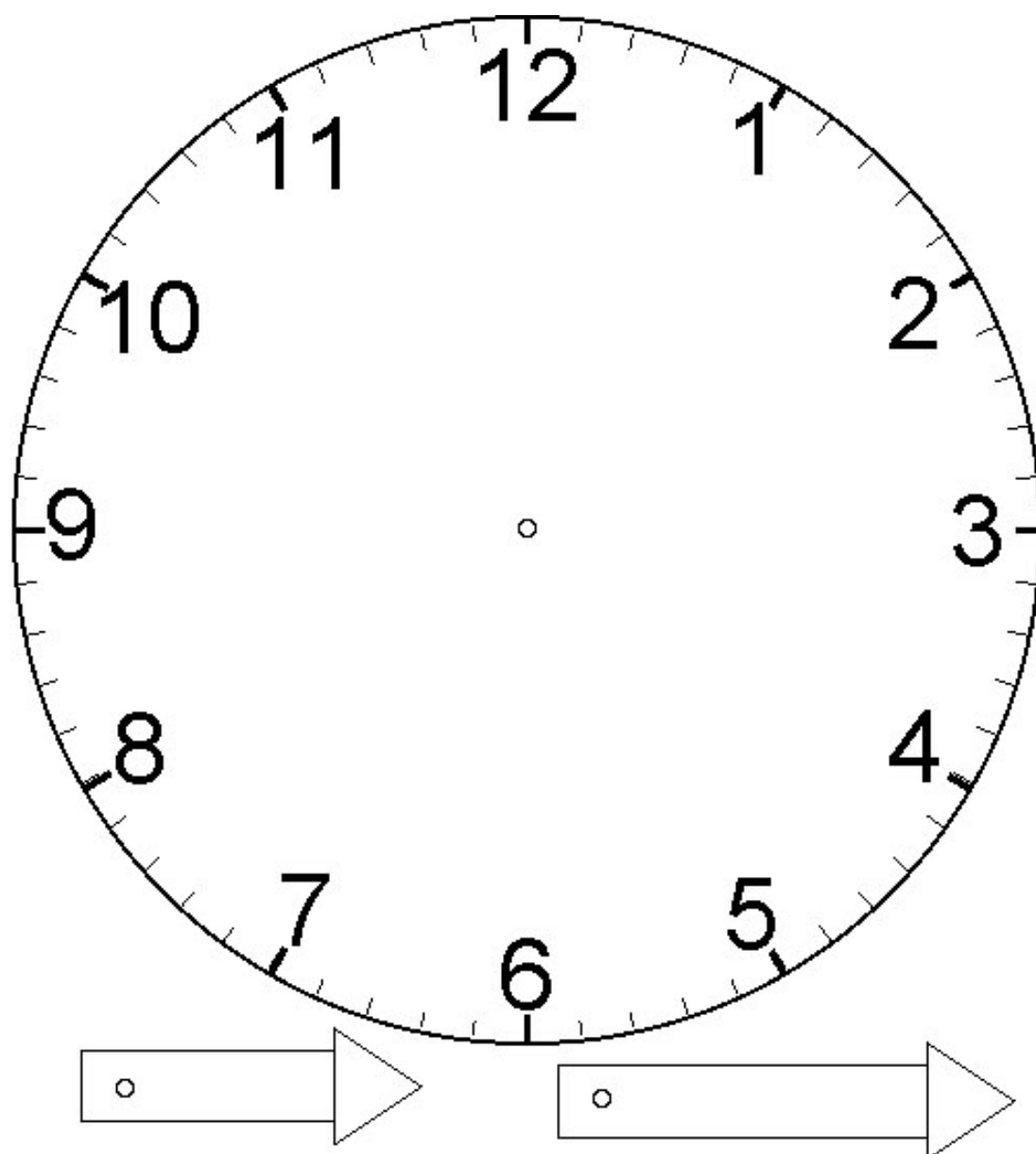
Додаток 11

54

Чи може день «наздогнати» ніч?

Додаток 12

Чи можливе на Землі життя без Сонця?

Додаток 13

Чи можливе на Землі життя без Сонця?

Додаток 14

Чи можливе на Землі життя без Сонця?

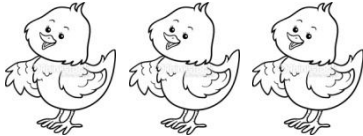
Додаток 15

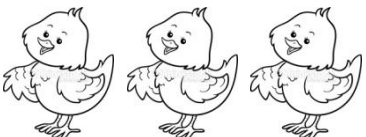
58

ДЕ ЖИВЕ СОНЕЧКО?

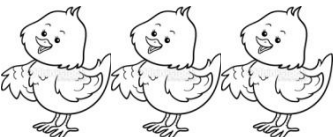
(за мотивами словацької народної казки)

Наді□□ла в□лика і закрила .

Сумно всім стало. вирі□или
пов□рнути . Пі□ли □укати .

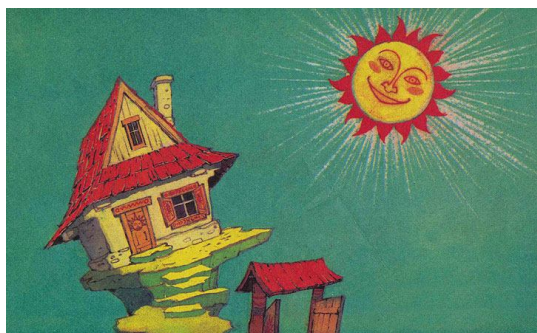
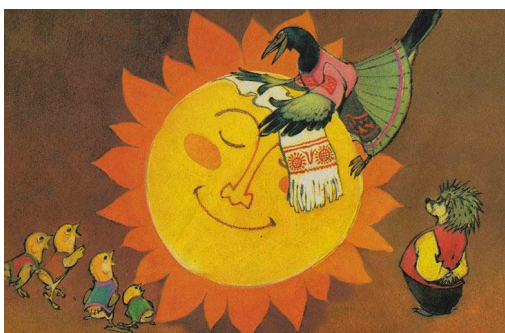
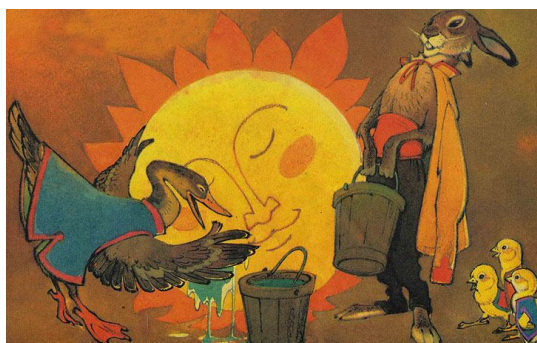
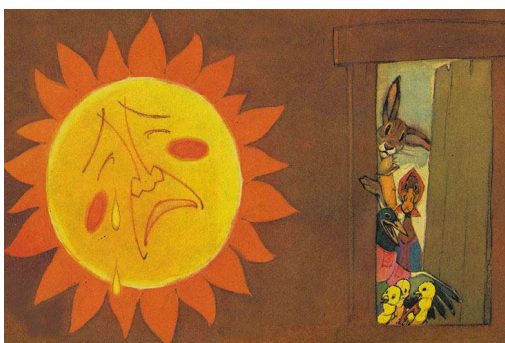
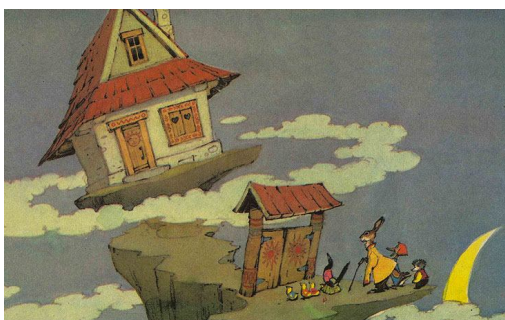
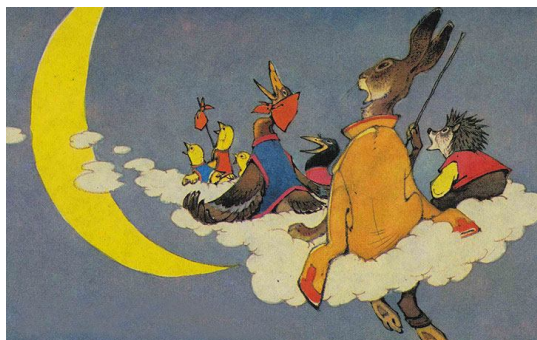
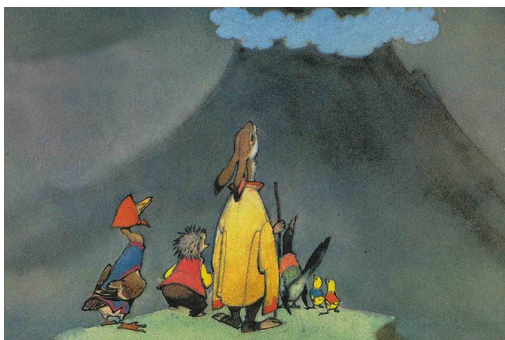
Запитали в , д□ з□а□ти. Але
мов□ав. Сорока пов□ла до .

А сказав □ти до ка□ки - вона зна□.

 пов□ла до ...

Чи можливе на Землі життя без Сонця?

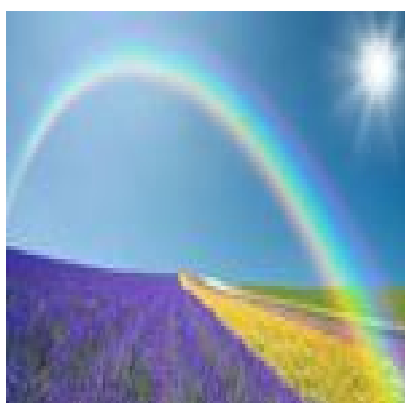
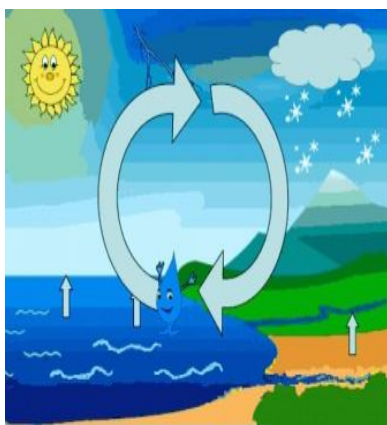
Додаток 16

Чи можливе на Землі життя без Сонця?

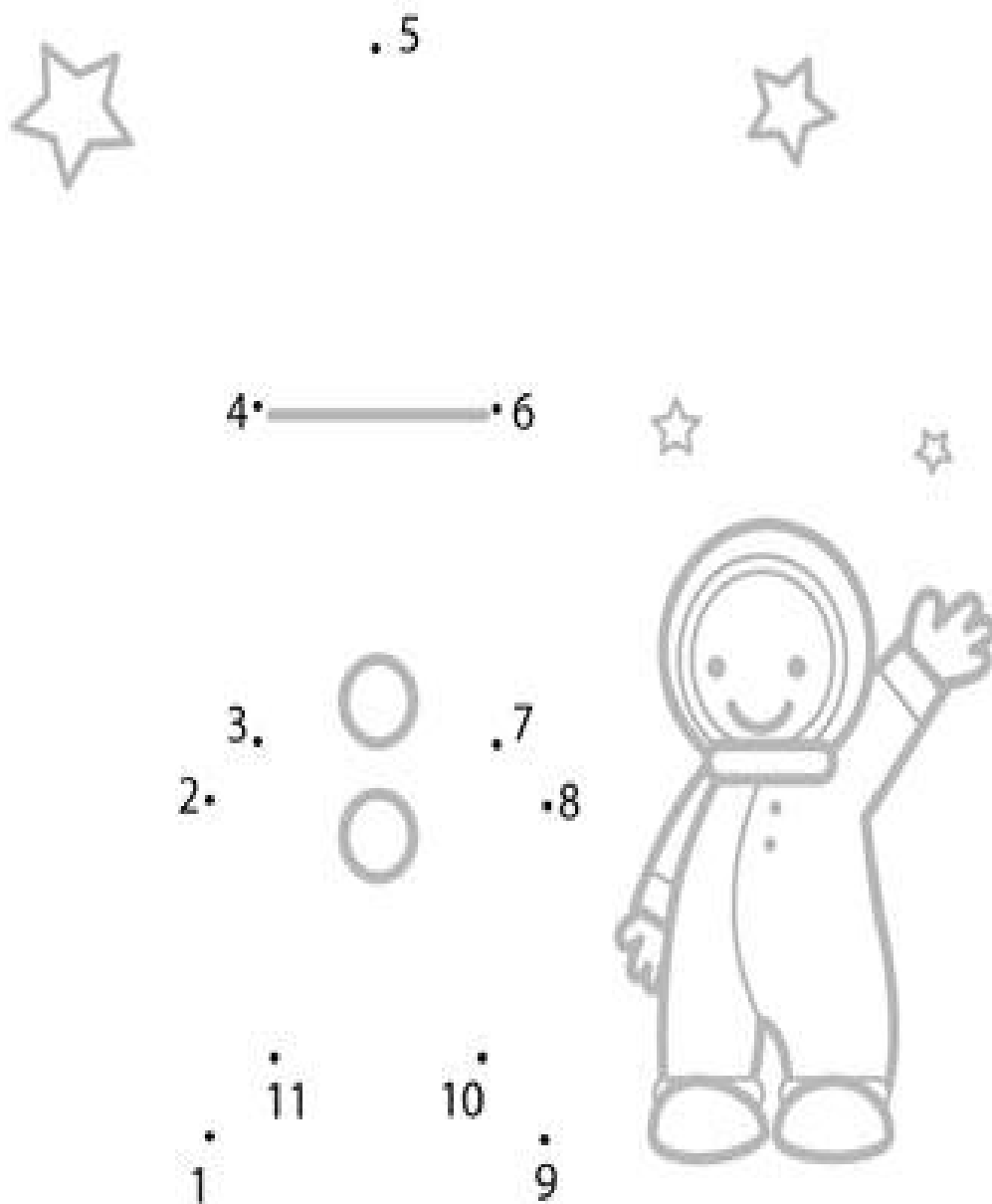
Додаток 17

60

Як я уявляю інші планети?

Додаток 18

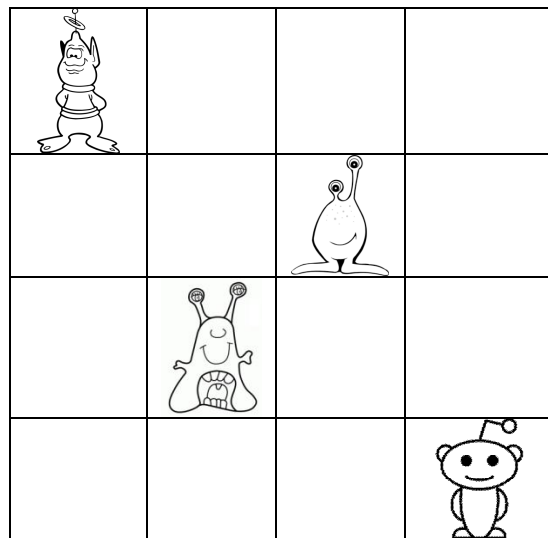
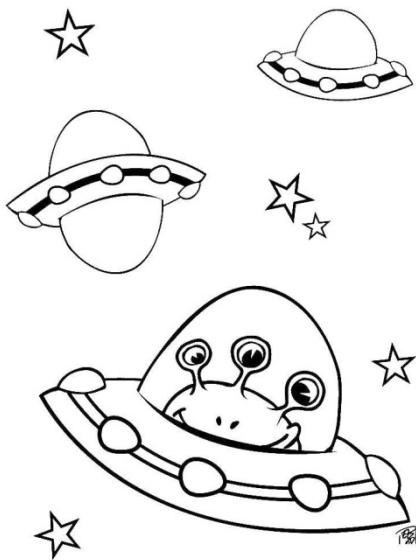

Як я уявляю інші планети?

Додаток 19

62

С	І	Т	У
О	Л	М	А
П	А	В	С
К	З	Д	К

Назва планети:

--	--	--	--

Як я уявляю інші планети?

Додаток 20

$\underline{\quad} - \underline{\quad} = \underline{\quad}$ 	$\underline{\quad} + \underline{\quad} = \underline{\quad}$
$\underline{\quad} + \underline{\quad} = \underline{\quad}$ 	$\underline{\quad} - \underline{\quad} = \underline{\quad}$

Як я уявляю інші планети?

Додаток 21

64

М_Л_К_

К_К_О

С_П

М_Р_К_В_

КАП_С_А

С_Л_Т

С_Р

Т_РТ

М_К_Р_НИ

К_КА – КО_А

